

กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

FTIPC

ANNUAL REPORT

2020

FTIPC
ANNUAL REPORT
2020

Petrochemical Industry Club , The Federation of Thai Industries : FTIPC

คำนำ

กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (The Federation of Thai Industries, Petrochemical Industry Club : FTIPC) เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมภายใต้แนวคิดการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกัน โดยได้แบ่งสายงานการดำเนินงานออกเป็น 6 สายงาน ประกอบด้วย สายงานมาตรฐานและกฎระเบียบ สายงานสังคมและภาพลักษณ์อุตสาหกรรม สายงานสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ สายงานเศรษฐกิจและการค้า สายงานยุทธศาสตร์และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสายงานเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) โดยแต่ละสายงานได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนสมาชิกของกลุ่มฯ รวมถึงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องของสายผลิตภัณฑ์ภายใต้คลัสเตอร์ปิโตรเคมี ให้มีความเข้มแข็งและเกิดความยั่งยืน

ในปี 2563 ที่ผ่านมา กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ได้ดำเนินงานร่วมกับภาครัฐ และหน่วยงานต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่จะมีผลกระทบต่อการค้าในธุรกิจและต่อการพัฒนาประเทศ การรวบรวมความเห็นจากสมาชิกเพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ทั้งทางด้านกฎหมายและกฎระเบียบในระดับต่างๆ การค้าระหว่างประเทศ การนำเสนอภาพลักษณ์ที่ดีและข้อมูลที่ต้องต่อสังคม รวมถึงแผนงานในระดับนโยบายของประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน อีกทั้งติดตามประเด็นปัญหาต่างๆ และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นและร่วมหาทางป้องกันปัญหานั้น

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน “ FTIPC ANNUAL REPORT 2020 ” จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมผลการดำเนินโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่กลุ่มฯ ปิโตรเคมี ได้ดำเนินการในปี 2563 ที่ผ่านมาและเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานในอนาคต ที่กลุ่มฯ มุ่งหวังเป็นศูนย์กลางความรู้และข้อมูลข่าวสารสำหรับสมาชิกผู้ประกอบการอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และเป็นการเตรียมความพร้อม สร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของธุรกิจอุตสาหกรรมปิโตรเคมีของประเทศไทยต่อไป

สำนักงานเลขาธิการ
กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

ผู้จัดทำ

สารบัญ

1. ความเป็นมา.....	1
2. ยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงาน.....	2
3. วัตถุประสงค์การดำเนินงาน.....	2
4. โครงสร้างการดำเนินงาน วาระปี 2563-2565.....	3
5. รายชื่อคณะกรรมการ วาระปี 2563-2565.....	4
6. รายชื่อสมาชิก.....	5
7. โครงการตามยุทธศาสตร์ ประจำปี 2563.....	6
8. โครงการดำเนินงาน.....	7
8.1 คณะทำงานสายงานมาตรฐานและกฎระเบียบ.....	9
8.2 คณะทำงานสายงานสังคมและภาพลักษณ์อุตสาหกรรม.....	18
8.3 คณะทำงานสายงานสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ.....	24
8.4 คณะทำงานสายงานเศรษฐกิจและการค้า.....	27
8.5 คณะทำงานสายงานยุทธศาสตร์และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน.....	35
8.6 คณะทำงานสายงานเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy).....	40
8.7 APIC 2020 ณ ประเทศอินเดีย (เลื่อนการจัดงานไปปี 2022).....	43
8.8 การศึกษาการพัฒนาปิโตรเคมีระยะที่ 4 ในขณะอนุทำงานขับเคลื่อนประเด็น ปฏิรูปพลังงานด้านปิโตรเลียมและปิโตรเคมี.....	44
9. ความร่วมมือของคลัสเตอร์ปิโตรเคมี สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย.....	48
9.1 ความคืบหน้าการดำเนินงานของคลัสเตอร์ปิโตรเคมี ปี 2563.....	48
10. สรุปผลงานเด่นปี 2563 และประเด็นที่ต้องติดตาม กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี.....	49

ความเป็นมา

กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (The Federation of Thai Industries, Petrochemical Industry Club : FTIPC) เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมภายใต้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ปัจจุบันมีสมาชิกสามัญจำนวน 28 บริษัท กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีได้ก่อตั้งเมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2545 โดยการรวมตัวของสมาชิกผู้ประกอบการอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่มีโรงงานตั้งอยู่ในจังหวัดระยองบริเวณพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด, นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด), นิคมอุตสาหกรรมผาแดง, นิคมอุตสาหกรรมอาร์ไอแอล และเขตประกอบการอุตสาหกรรมไออาร์พีซี จังหวัดระยอง รวมทั้งผู้ประกอบการปิโตรเคมีในพื้นที่รอบเขตกรุงเทพมหานคร

อุตสาหกรรมปิโตรเคมีเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญในฐานะอุตสาหกรรมต้นน้ำที่เพิ่มมูลค่าให้กับทรัพยากรธรรมชาติที่ได้จากการแยกก๊าซธรรมชาติและ การกลั่นน้ำมันดิบไปสู่อุตสาหกรรมต่อเนื่องมากมาย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมโพลีเมอร์ พลาสติก เส้นใย ยางสังเคราะห์ และเคมีภัณฑ์ ซึ่งเป็นสินค้าอุปโภคจำเป็นสำหรับประเทศ สามารถลดการเสียดุลการค้าและสร้างรายได้ให้กับประเทศได้เป็นจำนวนมาก โดยจากการรวบรวมข้อมูลโดยสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ในปี 2562 อุตสาหกรรมปิโตรเคมีของไทยมีการผลิตเม็ดพลาสติกหลัก ได้แก่ PE, PP, PVC, PS/EPS และ ABS/SAN รวม 7,744,000 ตัน ไม่เปลี่ยนแปลงจากปี 2561 และมีปริมาณการส่งออกเม็ดพลาสติกหลักรวม 5,317,000 ตัน โดยตลาดส่งออกหลักในปี 2562 มีความผันผวน โดยได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ซึ่งเป็นผู้บริโภคเม็ดพลาสติกรายใหญ่อันดับ 1 ของโลก (PTIT Focus, 2019) และจากข้อมูลสถิติการค้า ซึ่งรวบรวมโดยกระทรวงพาณิชย์ ในปี 2562 มีมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี (Polymers (HS 3901-3912) and Synthetic Rubbers (HS 4002)) ประมาณ 359,800 ล้านบาท (กระทรวงพาณิชย์, 2563)

ยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงาน

กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้วยความพยายามสร้างความสมดุลของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี มุ่งสู่การอยู่ร่วมกันของชุมชนและเติบโตไปพร้อมกันอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังผลักดันมาตรการต่างๆ ที่จะเป็ประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ

วัตถุประสงค์การดำเนินงาน

1. เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีทั้งปัจจุบันและอนาคต มีจุดประสงค์หลักเพื่อให้ชุมชนและอุตสาหกรรมได้รับการพัฒนาและเติบโตไปพร้อมกันอย่างยั่งยืน
2. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี เพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับต่างประเทศได้
3. เพื่อช่วยและร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้การดำเนินธุรกิจของสมาชิก
4. เพื่อเป็นตัวแทนของภาคอุตสาหกรรมปิโตรเคมีนำเสนอความเห็น/ข้อเสนอแนะที่อาจส่งผลกระทบต่อสมาชิก แก่ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ทั้เวทีในประเทศและต่างประเทศ

โครงสร้างการดำเนินงาน วาระปี 2563 - 2565

คณะกรรมการกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย วาระปี 2563 – 2565

ประธานกิตติมศักดิ์

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์

- CEO ของบริษัทสมาชิก

ที่ปรึกษา

- คุณวรพงศ์ วรสุนทรโรสถ
- คุณมงคล เสงโรจนโสภณ
- คุณประวิทย์ พรพิพัฒน์กุล

คุณไพโรจน์ อุทัยทรัพย์
ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

สำนักเลขาธิการฯ

คุณสุรวุฒิ เปรมโยธิน เลขานุการกลุ่มฯ ปิโตรเคมี
คุณสมพร จันทศรีสวัสดิ์ เหรัญญิกและนายทะเบียนกลุ่มฯ ปิโตรเคมี
คุณณัฐพล จุนเจือจาน ผู้ช่วยเลขาธิการกลุ่มฯ ปิโตรเคมี

รองประธานด้านกิจการพิเศษ

คุณสุรียน วันเพ็ญ

รองประธานฯ

คุณวิรัช บุญบำรุงชัย
สายงานสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

คุณอภิชัย เจริญสุข
สายงานมาตรฐานและกฎระเบียบ

คุณกุลธิดา เจริญสวัสดิ์
สายงานเศรษฐกิจและการค้า

คุณน้ำทิพย์ สำเภาประเสริฐ
สายงานสังคมและภาพลักษณ์อุตสาหกรรม

คุณสุพจน์ เกตุโตประการ
สายงานเศรษฐกิจหมุนเวียน
(Circular Economy)

คุณรารารณ ทิพพานิช
สายงานยุทธศาสตร์และเพิ่มขีด
ความสามารถในการแข่งขัน

รายชื่อคณะกรรมการกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

	ชื่อ - สกุล		ตำแหน่งในกลุ่มฯ	บริษัท / หน่วยงาน
1.	นายไพโรจน์	อุทัยทรัพย์	ประธาน	บมจ.พีทีที โกลบอล เคมิคอล
2.	นายสุริยน	วันเพ็ญ	รองประธาน	บมจ.อูเบะเคมิคอลส์ (เอเชีย)
3.	นางสาวกุลธิดา	เจริญสวัสดิ์	รองประธาน	บจก.โคเวสโตร (ประเทศไทย)
4.	นายอภิชัย	เจริญสุข	รองประธาน	บมจ.ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์
5.	นายวิรัช	บุญบำรุงชัย	รองประธาน	บจก.พีทีที ฟีนอล
6.	นายสุพจน์	เกตุโตประการ	รองประธาน	บจก.ดาว เคมิคอล ประเทศไทย
7.	นางสาวน้ำทิพย์	สำเภาประเสริฐ	รองประธาน	บจก.ระยองโอเลฟินส์
8.	นางวารวรรณ	ทิพพานิช	รองประธาน	บจก.จีซี สไตรีนิกส์
9.	นายสุรภูมิ	เปรมโยธิน	เลขาธิการ	บจก.ไทยโพลีเอททีลีน
10.	นายสมพร	จันทศรีสวัสดิ์	เหรัญญิก/นายทะเบียน	บจก.แกรนด์ สยาม คอมโพลีต
11.	นางสาวณศิภัทร์	จิระโอฬารวิชัย	กรรมการ	บจก.จีซี ไกลคอลล
12.	นายเจริญชัย	ประเทืองสุขศรี	กรรมการ	บจก.มาบตาพุด แทงค์ เทอร์มินัล
13.	นางสาวนินดา	อุทัยสมนภา	กรรมการ	บมจ.ไออาร์พีซี
14.	นายปิยะ	สุรีย์	กรรมการ	บจก.ไทย อีทอกซีเลท
15.	นายกัณพงศ์	ดวงอุไร	กรรมการ	บจก.สยามโพลีสไตรีน
16.	นายชัยวัฒน์	นิยมการ	กรรมการ	บจก.บางกอกอินดัสเทรียลแก๊ส
17.	นายสมพจน์	ชีรนราวณิชย์	กรรมการ	บมจ.วินิไทย
18.	นายอดิชาติ	ไชยศุภรากุล	กรรมการ	บจก.เซ้าท์ ซีดี ปิโตรเคมี
19.	นายสวรา	แขวงโสภา	กรรมการ	บมจ.ปตท.
20.	นางวินัส	จันทชีวกุล	กรรมการ	บจก.ไทยเอ็มเอ็มเอ
21.	นางอนุสรรา	สุทธิกุลเวทย์	กรรมการ	บจก.ยางสังเคราะห์ไทย
22.	นายวิโรจน์	เลิศสลัก	กรรมการ	บจก.กรุงเทพ ซินติติกส์
23.	นายชยะพงษ์	ภาณีผล	กรรมการ	บจก.บีเอสที อีลาสโตเมอร์ส
24.	นายฉัตรชัย	เลื่อนผลเจริญชัย	กรรมการ	บจก.สยามโพลีเอททีลีน
25.	นางสาวกมลรัตน์	เธียรธนาพาณิชย์	กรรมการ	บจก.อินโตรามา ปิโตรเคมี
26.	นายพรชัย	พิชิตวุฒิกร	กรรมการ	บจก.เอ็ชเอ็มซี โปลิเมอร์ส
27.	นายธเนศ	พาณิชชิวะ	กรรมการ	บจก.ไทยพับลิคพอร์ต
28.	นายนรสวัสดิ์	กิจประสาน	กรรมการ	บจก.เจเอสอาร์ บีเอสที อีลาสโตเมอร์

รายชื่อสมาชิกกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

	บจก. ระยอง โอลิฟินส์ Rayong Olefins		บมจ.ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์ Thai Plastic & Chemical
	บจก. ไทยโพลิเอททีลีน Thai Polyethylene		บมจ. อุเบ เคมีคอลส์ (เอเชีย)ประเทศไทย UBE Chemical (ASIA)
	บจก. มาบตาพุด แทงค์ เทอร์มินัล Map Ta Phut Tank Terminal		บจก. ยางสังเคราะห์ไทย Thai Synthetics Rubber
	บมจ. ปตท. PTT		บจก.โคเวสโตร (ประเทศไทย) Covestro
	บมจ. ไออาร์พีซี IRPC		บจก. สยามโพลีสไตรีน Siam Polystyrene
	บมจ. วินิไทย VinyThai		บจก. สยามโพลิเอททีลีน Siam Polyethylene
	บจก. กรุงเทพ ซินธิติกส์ Bangkok Synthetics		บริษัทดาว เคมีคอล ประเทศไทย Dow Chemical (Thailand)
	บจก. เอ็มเอชซี โพลิเมอร์ HMC Polymers		บมจ.พีทีที โกลบอล เคมีคอล PTT Global Chemical
	บจก. จีซี ไกลคอล GC Glycol		บจก. พีทีที ฟีนอล PTT Phenol
	บจก. เจเอสอาร์ บีเอสที อีลาสโตเมอร์ JSR BST Elastomers		บจก.ไทยเอ็มเอ็มเอ Thai MMA
	บจก. บางกอกอินดัสเทรียลแก๊ส Bangkok Industrial Gas		บจก. บีเอสที อีลาสโตเมอร์ส BST Elastomers
	บจก. เซ้าท์ ซิตี้ ปิโตรเคมี South City Petrochem		บจก. แกรนด์ สยาม คอมโพสิต Grand Siam Composite
	บจก. ไทย อีทอร์กซีเลท Thai Ethoxylate		บจก.ไทยพับลิคพอร์ต Thai Public Port
	บจก. อินโดรามา ปิโตรเคมี Indorama Petrochem		บจก. จีซี สไตรีนิกส์ GC Etyrenics

โครงการตามยุทธศาสตร์ ประจำปี 2563

แผนงานด้านเศรษฐกิจ (Economy)

1. ร่วมแก้ไขสถานการณ์น้ำแล้งภาคตะวันออก
2. ติดตามความคืบหน้ามาตรการทางการค้าและกรอบการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรี
3. นำเสนอการดำเนินการแก้ปัญหาต่อการปรับเปลี่ยนข้อกำหนดการนำเข้าสินค้าของอินเดีย
4. จัดอบรมสัมมนา “การใช้ประโยชน์ FTA และเตรียมความพร้อมการค้าสินค้าในความตกลง RCEP สำหรับสินค้ากลุ่มปิโตรเคมี”
5. การศึกษาการพัฒนาปิโตรเคมีระยะที่ 4 ในคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปพลังงานด้านปิโตรเลียมและปิโตรเคมี

แผนงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental)

1. การส่งเสริมและเผยแพร่การพัฒนาอุตสาหกรรมตามแนวคิด BCG Model
2. โครงการศึกษาวิจัยถนนพลาสติกรีไซเคิล (Plastic Road)
3. โครงการนำร่องเพื่อลดการปลดปล่อยสาร VOCs ผ่านมาตรการ COP
4. ผลักดันเพื่อการยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

Society

1. ร่วมจัดกิจกรรมเก็บขยะชายหาดในวันอนุรักษ์ชายฝั่งสากล ประจำปี 2563
2. กิจกรรม CSR จังหวัดจันทบุรีและระยอง (พื้นที่ 3 ลุ่มน้ำหลัก)
3. การปรับปรุงข้อมูลเว็บไซต์กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี
4. โครงการ V-ChEPC (วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด)

แผนงานส่วนสนับสนุนการดำเนินงาน

1. การติดตามกฎระเบียบให้เป็นมาตรฐานสากล
  - ติดตามการแก้ไขกฎระเบียบและการกำหนดมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

8. โครงการดำเนินงาน ประจำปี 2563 แบ่งตามสายงานต่าง ๆ ดังนี้

1. สายงานมาตรฐานและกฎระเบียบ

- การติดตามการแก้ไขกฎระเบียบและการออกมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปิโตรเคมี
  - การแก้ไขข้อจำกัดจากหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณานำสิ่งปฏิภูลหรือวัสดุไม้ใช้แล้วออกนอกโรงงาน (สก.2) รหัสวิธีกำจัด 083 หมักทำปุ๋ยหรือสารปรับปรุงคุณภาพดิน
  - การปรับปรุงแก้ไขร่างกฎหมายความปลอดภัยเกี่ยวกับภาชนะแรงดัน (Pressure Vessel) (ภายใต้การดำเนินงานของคลัสเตอร์ปิโตรเคมี)
  - การปรับปรุงประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดให้โรงงานประเภทต่างๆ ต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษเพื่อตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติ พ.ศ. 2544
- ดำเนินโครงการนำร่อง เพื่อจัดการการระบายไอสาร 1,3 บิวทาไดอิน และสารเบนซีน โดยใช้มาตรการ Code of Practice – CoP ตามร่างกฎหมายของกรมโรงงานอุตสาหกรรม
- การยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

2. สายงานสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

- การติดตามสถานการณ์น้ำภาคตะวันออก

3. สายงานสังคมและภาพลักษณ์อุตสาหกรรม

- เข้าร่วมจัดกิจกรรมเก็บขยะชายหาดเนื่องในวันอนุรักษ์ชายฝั่งสากล ครั้งที่ 18 ณ จังหวัดระยอง
- กิจกรรม CSR จังหวัดจันทบุรีและระยอง (พื้นที่ 3 ลุ่มน้ำหลัก)
- การปรับปรุงข้อมูลเว็บไซต์กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี
- โครงการ V-ChEPC (วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด)

4. สายงานเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ

- การอบรมสัมมนา “การใช้ประโยชน์ FTA และเตรียมความพร้อมการค้าสินค้าในความตกลง RCEP สำหรับสินค้ากลุ่มปิโตรเคมี”
- ความคืบหน้ามาตรการทางการค้าและกรอบการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรี
- การดำเนินการต่อการปรับเปลี่ยนข้อกำหนดการนำเข้าสินค้าของอินเดีย
- กลไกการปรับคาร์บอนก่อนเข้าพรมแดน (Border Carbon Adjustment Mechanism; CBAM)

5. สายงานยุทธศาสตร์และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

- การจัดสัมมนาและประชุมระดมความคิดเห็น หัวข้อ “โอกาสของอุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ไทยในยุค New Normal
- ติดตามการปรับปรุงยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

6. สายงานเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

- ร่วมพิธีแสดงความร่วมมือโครงการ Circular in Action - Drop Point by PPP Plastics
- การส่งเสริมและเผยแพร่การพัฒนาอุตสาหกรรมในรูปแบบและแนวคิด BCG Model
- โครงการ Plastic Road ตามข้อตกลงของกลุ่มพันธมิตร Alliance to End Plastic Waste (AEPW) ผ่านโครงการ PPP Plastics

7. การเข้าร่วมประชุม APIC 2020 ณ ประเทศอินเดีย (เลื่อนกำหนดจัดงานไปปี 2022)**8. การศึกษาการพัฒนาปิโตรเคมีระยะที่ 4 ในขณะอนุทำงานขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปพลังงานด้านปิโตรเลียมและปิโตรเคมี**

สายงานมาตรฐานและกฎระเบียบ

คณะกรรมการสายงานมาตรฐานและกฎระเบียบ

1. คุณอภิชัย เจริญสุข	ประธานคณะกรรมการ	TPC
2. คุณกุลธิดา เจริญสวัสดิ์	คณะกรรมการ	Covestro
3. คุณมงกุฎ ชินพงศ์สานนท์	คณะกรรมการ	UBE
4. คุณกัณพงศ์ ดวงอุไร	คณะกรรมการ	DOW
5. คุณพรฉลอง แต้มศิริชัย	คณะกรรมการ	Siam Polyethylene
6. ดร.เวพุกา รัตนวราหะ	คณะกรรมการ	SCG Chemicals
7. คุณพัชวีณ์ กุลตั้งวัฒนา	คณะกรรมการ	SCG Chemicals
8. คุณภาณุพงศ์ นาคนคร	คณะกรรมการ	SCG Chemicals
9. คุณมนโรมย์ ทรัพย์ประสิทธิ์	คณะกรรมการ	BST
10. คุณกิตติ พิทักษ์	คณะกรรมการ	TSCL
11. คุณสยาม สุขสวัสดิ์	คณะกรรมการ	VNT
12. คุณเสขสิริ ปิยะเวช	คณะกรรมการ	GC
13. คุณพร้อมพร อิศรางกูร ณ อยุธยา	คณะกรรมการ	GC
14. คุณอภิสิทธิ์ ชมกรวด	คณะกรรมการ	GC
15. คุณอาคม ลีลารุ่งฤทธิ์	คณะกรรมการ	GC
16. คุณประกาศ บุตตะมาศ	คณะกรรมการ	GC
17. คุณสุรจิต สถาพรวัลย์รัตน์	คณะกรรมการ	GC
18. คุณวิโรจน์ สัมฤทธิ์เปี่ยม	คณะกรรมการ	GC
19. คุณจิณณพล ปัญญาวุฒิ	คณะกรรมการ	PTTCL
20. คุณอนิมา จันทนะเสวี	คณะกรรมการ	PTT
21. คุณภัทรชนก ศรีวิหค	คณะกรรมการ	PTT

1. การติดตามการแก้ไขกฎระเบียบและการออกมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

1.1. การแก้ไขข้อจำกัดจากหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณานำสิ่งปฏิภูลหรือวัสดุไม่ใช่แล้วออกนอกโรงงาน (สก.2) รหัสวิธีกำจัด 083 หมักทำปุ๋ยหรือสารปรับปรุงคุณภาพดิน

กรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการทบทวนหลักเกณฑ์ฯ เพื่อพิจารณาข้อเสนอการทดลองกรณีหลักเกณฑ์ สก.2 รหัสวิธีกำจัด 083 หมักทำปุ๋ยหรือสารปรับปรุงคุณภาพดิน (Composting or Soil Conditioner) ที่มีหลักเกณฑ์อนุญาตให้กากตะกอนชีวภาพ เฉพาะจากอุตสาหกรรมอาหาร

เกษตรแปรรูป กระดาษ เท่านั้น ซึ่งเป็นข้อจำกัดของสมาชิกกลุ่มฯ ในการนำภาคเอกชนชีวภาพจากระบบบำบัดน้ำเสียที่ผ่านการตรวจสอบแล้วว่าไม่เป็นวัตถุอันตราย ไปใช้ประโยชน์ต่อ ซึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีได้ดำเนินงานร่วมกับกลุ่มอุตสาหกรรมการจัดการเพื่อสิ่งแวดล้อม และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการจัดทำแนวทางการทดลองเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุไม่ใช้แล้วจากโรงงานปิโตรเคมีเพื่อหมักทำปุ๋ยหรือสารปรับปรุงคุณภาพดิน โดยพิจารณาถึงคุณภาพของสารปรับปรุงดินที่ได้และคุณภาพของสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก เสนอต่อคณะทำงานทบทวนหลักเกณฑ์ ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ทั้งนี้ จากการประชุมคณะทำงานทบทวนหลักเกณฑ์ สก.2 กรณีการหมักทำปุ๋ยหรือสารปรับปรุงคุณภาพดิน ครั้งที่ 1-1/2562 เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2562 ณ กรมโรงงานอุตสาหกรรม มติที่ประชุมเห็นควรให้ กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีหรือเป็นลายลักษณ์อักษรกับกรมวิชาการเกษตร และกรมพัฒนาที่ดิน เกี่ยวกับแนวทางการวิจัย/ทดลองใช้ตะกอนชีวภาพจากระบบบำบัดน้ำเสียโรงงานปิโตรเคมีเป็นส่วนผสมในการหมักทำปุ๋ยหรือสารปรับปรุงดิน โดยควรทำวิจัย/ทดลองร่วมกับหน่วยงานราชการเพื่อให้ผลเป็นที่น่าเชื่อถือ

ดังนั้น กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี จึงได้จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังหน่วยงานดังกล่าวเพื่อหารือทิศทางการดำเนินงานร่วมกัน และปัจจุบัน (เดือนธันวาคม 2563) อยู่ในระหว่างรอหน่วยงานดังกล่าวพิจารณาหนังสือขอความอนุเคราะห์

1.2. การปรับปรุงแก้ไขร่างกฎหมายความปลอดภัยเกี่ยวกับภาชนะรับแรงดัน (Pressure Vessel) (ภายใต้การดำเนินงานของคลัสเตอร์ปิโตรเคมี)

กรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้ดำเนินการร่างประกาศและปรับปรุงประกาศ ภายใต้กฎกระทรวง เรื่อง กำหนดมาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับหม้อไอน้ำ หม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อนำความร้อน และภาชนะรับแรงดันในโรงงาน พ.ศ. 2549 โดยประกอบด้วย

1. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความเห็นชอบในการตรวจสอบภายในหม้อน้ำ ทุกๆระยะเวลาเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี ต่อการตรวจสอบหนึ่งครั้ง พ.ศ. 2559
2. (ร่าง) ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การขยายการตรวจสอบภายในหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อนำความร้อน (Hot Oil) จาก 1 ปี เป็น 3 ปี
3. (ร่าง) ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ขอความเห็นชอบเป็นหน่วยงานประเมินอายุการใช้งานที่เหลือ (Remaining Life Assessment) ของหม้อน้ำ หม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อนำความร้อน (Hot Oil) ภาชนะรับแรงดัน (Pressure Vessel)
4. (ร่าง) ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับภาชนะรับแรงดัน (Pressure Vessel)
5. (ร่าง) ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับถังปฏิกิริยา (Reactor)

โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้ดำเนินงานภายใต้คณะทำงานการศึกษาทบทวนกฎหมายความปลอดภัยเกี่ยวกับหม้อน้ำหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน และภาชนะรับแรงดัน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากภาควิชาการ ผู้ประกอบการ หน่วยงานผู้ตรวจสอบ และสภาวิศวกร โดยมีความคืบหน้าในการดำเนินงาน ดังนี้

กฎหมาย/ร่างกฎหมาย	ความคืบหน้า	ประเด็นที่ต้องติดตาม
<p>1. ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความเห็นชอบในการตรวจสอบภายในหม้อน้ำ ทุกระยะเวลาเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี ต่อการตรวจสอบหนึ่งครั้ง พ.ศ. 2559</p>	<p>จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถส่งผลการตรวจสอบตามระยะเวลาที่กำหนดได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการบรรเทาผลกระทบต่อผู้ประกอบการ กรมโรงงานอุตสาหกรรมจึงได้กำหนดให้มีการขยายระยะเวลาสิ้นสุดการให้ความเห็นชอบในการตรวจสอบภายในหม้อน้ำ ทุกระยะเวลาเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี ต่อการตรวจสอบหนึ่งครั้ง ที่ได้รับความเห็นชอบไปแล้วออกไปอีกระยะเวลาหนึ่ง เพื่อรอให้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คลี่คลายลง และสามารถเข้าตรวจสอบในโรงงานตามปกติได้ แสดงดังประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการขยายระยะสิ้นสุดการให้ความเห็นชอบในการตรวจสอบภายในหม้อน้ำ ทุกระยะเวลาเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี ต่อการตรวจสอบหนึ่งครั้ง (ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2563)</p>	<p>คณะทำงานฯ จะหารือกับสำนักเทคโนโลยีความปลอดภัย กรมโรงงานฯ เรื่องการขอขยายการตรวจสอบหม้อน้ำประเภท Process Boiler ได้แก่ Code, อุปกรณ์ความปลอดภัย, วิศวกร ำนักงานใช้ และผู้รับรองการประเมินอายุหม้อน้ำ</p>
<p>2. (ร่าง) ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การขยายการตรวจสอบภายในหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน (Hot Oil) จาก 1 ปี เป็น 3 ปี</p>	<p>อยู่ระหว่างการพิจารณาของกองกฎหมาย กรมโรงงานฯ ก่อนการนำเสนออธิบดีกรมโรงงานพิจารณาตามลำดับขั้นต่อไป</p>	<p>-</p>
<p>3. (ร่าง) ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ขอความเห็นชอบเป็นหน่วยงานประเมินอายุการใช้งานที่เหลือ (Remaining Life Assessment) ของหม้อน้ำ หม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน (Hot Oil) ภาชนะรับแรงดัน (Pressure Vessel)</p>	<p>แบ่งประเภทหน่วยงานที่สามารถประเมินอายุการใช้งานที่เหลือ ออกเป็น 2 ประเภท ตามความสามารถในการทดสอบ</p>	<p>-</p>

กฎหมาย/ร่างกฎหมาย	ความคืบหน้า	ประเด็นที่ต้องติดตาม
4. (ร่าง) ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับภาชนะรับแรงดัน (Pressure Vessel)	<ul style="list-style-type: none"> - คณะทำงานฯ จัดทำร่างแบบฟอร์มรายงานข้อมูลการสร้างความเสียหายรับแรงดันจากผู้ผลิต (MDR) - การตรวจสอบภายนอก จะเสนอให้ดำเนินการทุก 5 ปี ตาม API510 ส่วนการตรวจสภาพภายใน ต้องขึ้นอยู่กับประเภทอุตสาหกรรม สารเคมีที่บรรจุ และการใช้งาน 	อุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น อ้อย น้ำตาล แป้งมันสำปะหลัง อาหาร เป็นต้น ก็มีการใช้งาน ภาชนะรับแรงดัน ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงควรทบทวนบุคลากรจากกลุ่มอุตสาหกรรมดังกล่าวมาร่วมให้ความเห็น โดยควรเป็นผู้ที่มีความรู้ด้าน Inspection ตาม API510
5. (ร่าง) ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับถังปฏิกริยา (Reactor)	อยู่ระหว่างร่างเนื้อหาและกำหนดนิยามของถังปฏิกริยา (Reactor) โดยสภาวิศวกร	คลัสเตอร์ปิโตรเคมี สภาอุตสาหกรรมฯ ร่วมกันผลักดันเรื่องการไม่แยกร่างกฎหมายความปลอดภัย Reactor ออกจากร่างกฎหมายความปลอดภัย Pressure Vessel เพื่อไม่ให้เกิดความทับซ้อนในการดำเนินงาน

การประชุมคณะทำงานการศึกษาทบทวนกฎหมายความปลอดภัยเกี่ยวกับหม้อน้ำหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อความร้อน และภาชนะรับแรงดัน เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2563 ณ กรมโรงงานอุตสาหกรรม

1.3 การปรับปรุงประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดให้โรงงานประเภทต่าง ๆ ต้องติดตั้ง เครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษเพื่อตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติ

พ.ศ. 2544

กรมโรงงานอุตสาหกรรม อยู่ในระหว่างการปรับปรุงประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดให้ โรงงานประเภทต่าง ๆ ต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษเพื่อตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบ อัตโนมัติ พ.ศ. 2544 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนและพิจารณาขยายโรงงานประเภทต่าง ๆ ที่กำหนดใน ประกาศให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ รวมทั้งทบทวนขนาดของหน่วยการผลิตในโรงงานที่เข้าข่าย และ พารามิเตอร์ที่ต้องตรวจสอบ ซึ่งในประกาศดังกล่าวมีประเภทอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตร เคมี คือ อุตสาหกรรมที่มีหม้อไอน้ำหรือแหล่งกำเนิดความร้อน 30 ตันไอน้ำต่อชั่วโมง หรือ 100 MMBTU ขึ้นไป

กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ได้ร่วมกับ สถาบันน้ำและสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืน สมาอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย ในการเข้าประชุม ณ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และให้ความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อคณะทำงาน สํารวจโรงงานเพื่อปรับปรุงประกาศฯ ซึ่งปัจจุบัน (เดือนธันวาคม 2563) กรมโรงงานอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้จัดทำแบบสำรวจข้อมูลโรงงานเพื่อประกอบการปรับปรุงประกาศฯ สำหรับให้คณะทำงานใช้ในการสำรวจ โรงงานที่อยู่ในขอบข่ายที่ต้องติดตั้งอุปกรณ์ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงเนื้อหาของประกาศให้มีความเหมาะสม ที่สุดต่อไป

การประชุมคณะทำงานสำรวจโรงงานเพื่อปรับปรุงประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฯ ครั้งที่ 1
เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2563 ณ กรมโรงงานอุตสาหกรรม

การประชุมคณะทำงานสำรวจโรงงานเพื่อปรับปรุงประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฯ ครั้งที่ 2
เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2564 ณ กรมโรงงานอุตสาหกรรม

2. ดำเนินโครงการนำร่อง เพื่อจัดการการระบายไอสาร 1,3 บิวทาไดอิน และสารเบนซิน โดยใช้ มาตรการCode of Practice – CoP ตามร่างกฎหมายของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ในเดือนพฤศจิกายน 2561 สมาชิกกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่มีการผลิต มี ใช้ หรือ กักเก็บสารอินทรีย์ระเหย 2 ชนิด และบริษัทที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่มาบตาพุดและพื้นที่เชิงเนิน จังหวัดระยอง ประกอบด้วยบริษัทที่เกี่ยวข้องกับสาร 1,3-บิวทาไดอิน 15 บริษัท และบริษัทที่เกี่ยวข้องกับสารเบนซิน 13 บริษัท ได้ลงนามร่วมกันในความร่วมมือดำเนินโครงการนำร่องเพื่อจัดการการระบายไอสาร 1,3 บิวทาไดอินและสารเบนซินในพื้นที่มาบตาพุด และพื้นที่เชิงเนิน โดยใช้มาตรการ Code of Practice (CoP) ตามร่างกฎหมายของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งมุ่งเน้นกิจกรรมเพื่อควบคุมการระบายสารอินทรีย์ระเหยจาก 3 กิจกรรมหลัก คือ

- 1) มาตรการควบคุมการระบายไอสารอินทรีย์ระเหยจากการประกอบกิจการ ซึ่งมุ่งเน้นมาตรการควบคุม การปลดปล่อย VOCs จากกิจกรรมการซ่อมบำรุงและการซ่อมบำรุงใหญ่ และเผ้าระวังระดับความเข้มข้นของสารอินทรีย์ระเหยในบรรยากาศที่แนวรั้วของโรงงาน
- 2) มาตรการควบคุมการระบายไอสารอินทรีย์ระเหยจากถังกักเก็บ ซึ่งมุ่งเน้นที่การปรับปรุงถังกักเก็บให้เป็นไปตามมาตรการ การตรวจสอบและซ่อมแซม (inspection and repair) และการซ่อมบำรุง (maintenance)
- 3) การรายงานการใช้หอเผาทิ้ง ซึ่งเน้นการดูแลการใช้หอเผาทิ้ง รวมไปถึงการหาค่าอัตราการไหลของมวลก๊าซที่ระบายออก (vent gas mass flow)

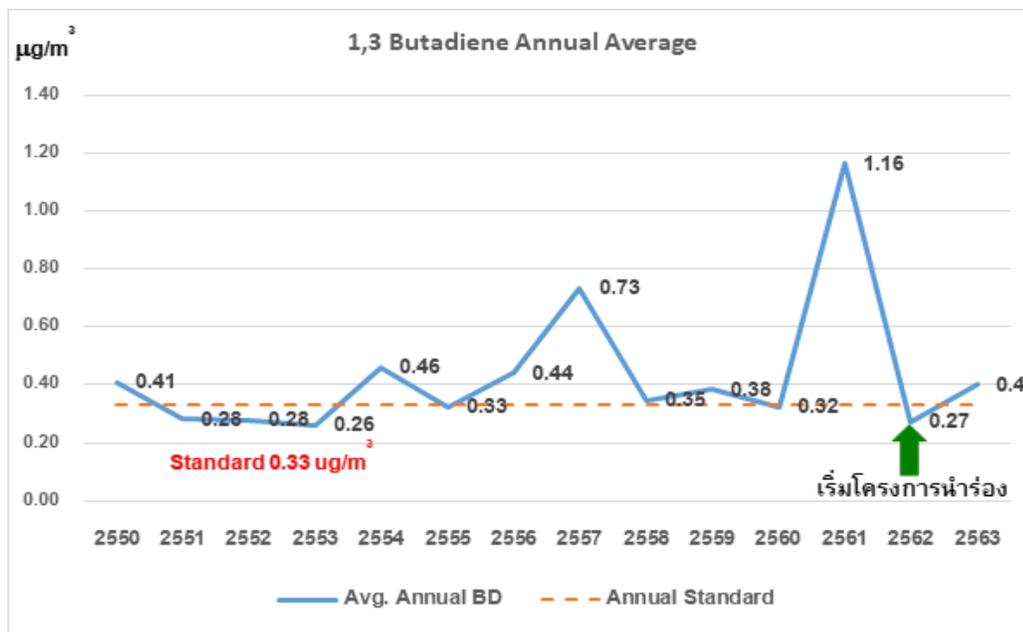

การดำเนินงานโครงการนำร่อง ได้มีการตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการความร่วมมือ โดยมีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และสถาบันวิชาการ ประกอบด้วย กรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย และสถาบันน้ำและสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืน ร่วมเป็นที่ปรึกษาโครงการ และผู้แทนบริษัทที่เข้าร่วมโครงการเป็นกรรมการ โดยมีการประชุมคณะกรรมการทุก 2 เดือน เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตาม CoP แบ่งปันแนวปฏิบัติ วิเคราะห์หาเหตุปัจจัยต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อค่าความเข้มข้นของสารอินทรีย์ระเหยในบรรยากาศ รวมถึงรับข้อเสนอแนะจากที่ปรึกษา เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานในลำดับถัดไป

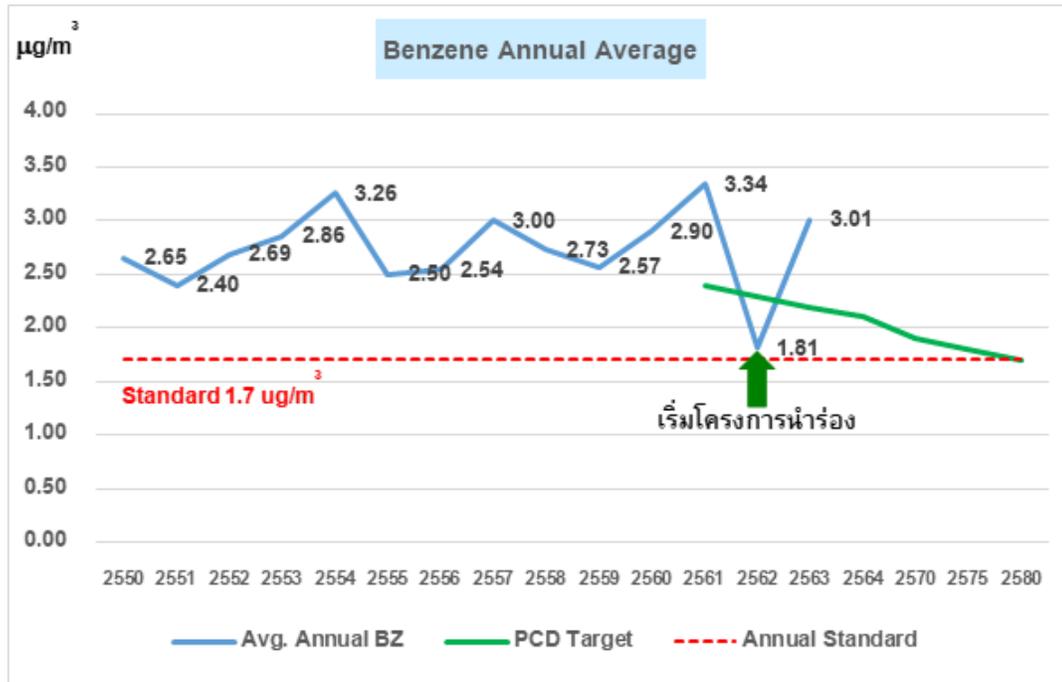
ในปี 2563 โครงการได้เรียนเชิญผู้แทนจากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง และผู้แทนจากเทศบาลเมืองมาบตาพุด ร่วมเป็นที่ปรึกษาโครงการเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับแผนงานที่จะขยายความร่วมมือและเผยแพร่การดำเนินงานไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น รวมถึงสอดคล้องกับการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษและจังหวัดระยองในการยกเลิกเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง ซึ่งคุณภาพอากาศ (VOCs) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ จ.ระยอง นอกเหนือจากเรื่องคุณภาพน้ำ และการจัดการขยะ

จากการดำเนินงานโครงการนำร่องฯ ในปี 2563 มีโรงงานที่ดำเนินงานตามมาตรการ CoP จำนวน 14 แห่ง ซึ่งมากกว่าปี 2562 เนื่องจากเป็นรอบของการซ่อมบำรุงใหญ่ของหลายบริษัท ประกอบกับสถานการณ์ภัยแล้งในช่วงกลางปี ส่งผลให้หลายบริษัทมีการปรับแผนในการหยุดการผลิตเพื่อการซ่อมบำรุงในช่วงดังกล่าว ซึ่งจากผลการตรวจวัดการตรวจวัดปริมาณไอสาร 1,3-บิวทาไดอิน และสารเบนซีนในพื้นที่ชุมชน พบว่าส่วนใหญ่ไม่เกินค่าเฝ้าระวังตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ สำหรับกราฟแสดงค่าเฉลี่ยรายปีของสาร 1,3-บิวทาไดอิน และสารเบนซีนในปี พ.ศ. 2550-2563 แสดงดังรูปที่ 1 และรูปที่ 2 ตามลำดับ

รูปที่ 1 กราฟแสดงค่าเฉลี่ยรายปีของสาร 1,3-บิวทาไดอิน ในปี พ.ศ. 2550-2563 (ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ, 2563)

รูปที่ 2 กราฟแสดงค่าเฉลี่ยรายปีของสารเบนซีน ในปี พ.ศ. 2550-2563 (ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ, 2563)

โครงการนำร่องฯ มีแผนขยายแนวทางการปฏิบัติตาม CoP ในช่วงซ่อมบำรุง รวมถึงการจัดการดักเก็บสารเคมี และหอเผาทิ้ง ไปยังทุกบริษัทที่ร่วมลงนามความร่วมมือ ทั้งในพื้นที่มาบตาพุดและพื้นที่เชิงเนิน และติดตามเผ่าะวังค่า 1,3-บิวทาไดอิน และสารเบนซีนในบรรยากาศอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินงานต่อเนื่องในปี 2564 ดังนี้

- 1) ใช้ CoP ในโรงงานปิโตรเคมีที่เกี่ยวข้องกับสาร 1,3-บิวทาไดอิน และสารเบนซีน อย่างต่อเนื่อง
- 2) แบ่งปันแนวปฏิบัติระหว่างโรงงานที่เข้าร่วมโครงการ รวมถึงโรงงานอื่น ๆ ที่มีแผนการหยุดการผลิตเพื่อซ่อมบำรุง
- 3) ดำเนินการเชิงรุก (Proactive) ในการนำแนวทาง CoP เรื่องหอเผาทิ้ง (Flare) ตามร่างกฎหมายของกรมโรงงานอุตสาหกรรมมาปฏิบัติ
- 4) ขยายขอบเขตของการศึกษาไปยังการระบายสารอะคริโลไนไตรล์ เนื่องจากมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทั้งในนิคมฯ และเขตประกอบการอุตสาหกรรมไออาร์พีซี โดยจัดเป็นรูปแบบข้อตกลงร่วมมือกันของทุกโรงงานที่เกี่ยวข้อง
- 5) ติดตามผลการดำเนินงานและรายงานผลให้คณะกรรมการและที่ปรึกษาฯ ทราบทุก 2 เดือน
- 6) ค้นหาสาเหตุ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะในบริเวณที่มีค่าตรวจวัดสูง ทั้งในพื้นที่นิคมฯ และพื้นที่ชุมชน เพื่อร่วมศึกษาสาเหตุที่แท้จริงของค่าเบนซีน ณ สถานีบ้านพลอง
- 7) ขยายความร่วมมือและการเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานไปสู่ชุมชนโดยผ่านหน่วยงานท้องถิ่น

จากการดำเนินโครงการนำร่องฯ แสดงให้เห็นว่า การใช้แนวทางการกำกับดูแลตนเองของผู้ประกอบการ (Self-Regulation) สามารถเป็นแนวทางการป้องกันปัญหาได้ในอนาคต ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือและการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้กำกับดูแล ผู้ปฏิบัติ บนพื้นฐานของวิชาการและข้อมูลเฉพาะของพื้นที่นำไปสู่แนวปฏิบัติ ที่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุด ได้ผลได้ชัดเจนกว่าการกำหนดมาตรฐานที่เข้มงวด

4. การยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

ตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีมติในการประชุม ครั้งที่ 1/2552 เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2552 เห็นชอบให้ใช้อำนาจประกาศกำหนดให้ท้องที่เขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด และพื้นที่บริเวณใกล้เคียงเป็นเขตควบคุมมลพิษ และเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2552 ได้มีประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 32 (พ.ศ.2552) เรื่อง กำหนดให้ท้องที่เขตตำบลมาบตาพุด ตำบลห้วยโป่ง ตำบลเนินพระและตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ทั้งตำบล ตำบลมาบตาพุด อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ทั้งตำบล และตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ทั้งตำบล รวมทั้งพื้นที่ทะเลภายในแนวเขต เป็นเขตควบคุมมลพิษ

ในปี 2561 แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ มีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงแก้ไขวิกฤติการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของเขตควบคุมมลพิษ ได้กำหนดเป้าหมายในการยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ ไม่น้อยกว่า 3 พื้นที่ โดยจะใช้มาตรการการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนแทนการประกาศเขตควบคุมมลพิษ โดยมีกรอบระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2561-2565) ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้เสนอให้เขตควบคุมมลพิษ อ.ท่าช้าง จ.เพชรบุรี เขตควบคุมมลพิษเมืองพัทยา จ.ชลบุรี และเขตควบคุมมลพิษ จ.ระยอง เป็นพื้นที่เป้าหมายการแก้ไขปัญหามลพิษให้ประสบผลสำเร็จ เพื่อยกเลิกเขตควบคุมมลพิษภายในปี 2565

สำหรับเขตควบคุมมลพิษ จ.ระยอง กรมควบคุมมลพิษ ได้กำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ภายในปี 2565 โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- 1) คุณภาพน้ำทะเลอยู่ในเกณฑ์ดี คลองสาธารณะอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และน้ำใต้ดินอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
- 2) ชยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ และของเสียอุตสาหกรรม ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักวิชาการ 100% และไม่มีขยะตกค้าง/สะสม
- 3) สารอินทรีย์ระเหย (VOCs) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ในส่วนของจังหวัดระยอง ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบและแก้ไขปัญหาสารอินทรีย์ระเหย (VOCs) ในพื้นที่มาบตาพุด เขตประกอบการอุตสาหกรรมไออาร์พีซี และบริเวณใกล้เคียง จังหวัดระยอง โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดระยองเป็นประธาน และผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยองเป็นเลขานุการ เพื่อกำกับดูแล ติดตามตรวจสอบการแก้ไขปัญหาสารอินทรีย์ระเหยจากแหล่งกำเนิดมลพิษ และได้มีการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2562 ซึ่งผู้แทนกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ได้นำเสนอผลการดำเนินโครงการนำร่องเพื่อจัดการการระบายไอสาร 1,3 บิวทาไดอิน และสารเบนซีน โดยใช้มาตรการ Code of Practice-COP ตามร่างกฎหมายของกรมโรงงานอุตสาหกรรม โดยผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสารเบนซีนและ 1,3 บิวทาไดอิน ได้ดำเนินโครงการ

ตั้งแต่ปลายปี 2561 และคณะทำงาน CoP ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานให้กับคณะกรรมการฯ จังหวัด ทุก 3 เดือน

ในปี 2563 สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ได้ร่วมกับ กรมควบคุมมลพิษ ในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ต่อ (ร่าง) หลักเกณฑ์การประกาศและยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2563 เพื่อรับฟังความเห็น จากภาคส่วนต่าง ๆ ต่อการเริ่มทดลองใช้หลักเกณฑ์การประกาศและยกเลิกเขตควบคุมมลพิษใน 3 พื้นที่ คือ พื้นที่ อ.ท่าช้าง จ.เพชรบุรี พื้นที่หมู่เกาะพีพี จ.สงขลา และพื้นที่ ต.มาบตาพุด จ.ระยอง โดยผลการศึกษา ทดลองจะนำมาพิจารณาทบทวนและรับฟังความคิดเห็นทางวิชาการ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์และ เป็นที่ยอมรับ ซึ่งกลุ่มฯ ปิโตรเคมีได้เข้าร่วมการประชุมฯ ดังกล่าวและให้ความเห็นในที่ประชุมฯ เพื่อเป็น ประโยชน์ต่อการพิจารณายกเลิกเขตควบคุมมลพิษในพื้นที่ ต.มาบตาพุด จ.ระยอง

การประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) หลักเกณฑ์การประกาศและยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ
เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2563 ณ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

สายงานสังคมและภาพลักษณ์อุตสาหกรรม

คณะกรรมการสายงานสังคมและภาพลักษณ์อุตสาหกรรม

1. คุณน้ำทิพย์ สำเภาประเสริฐ	ประธานคณะกรรมการ	SCG Chemicals
2. คุณวินัย แก้วอ้อม	คณะกรรมการ	BIG
3. คุณภรณ์ กองอมรภิญโญ	คณะกรรมการ	DOW
4. คุณสุนันฐา สุขไทย	คณะกรรมการ	Thai Ethoxylate
5. คุณนพดล จันทร์เรือง	คณะกรรมการ	SCG Chemicals
6. คุณวินัส จันทชีวกุล	คณะกรรมการ	SCG Chemicals
7. คุณณศิภัทร์ จิระโอฬารวิชัย	คณะกรรมการ	GC Styrenics
8. คุณปาหนัน เทศบรรทัด	คณะกรรมการ	GC Styrenics
9. คุณอาคม ลีลารุ่งฤทธิ์	คณะกรรมการ	GC Styrenics
10. คุณสมชาย มัยจีน	คณะกรรมการ	GC
11. คุณอณิมา จันทนะเสวี	คณะกรรมการ	PTT

คณะกรรมการสายงานสังคมและภาพลักษณ์อุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี มุ่งเน้นดำเนินงานด้านสังคมและให้ความสำคัญกับพื้นที่ที่โรงงานปิโตรเคมีตั้งอยู่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่ออุตสาหกรรมปิโตรเคมีและสร้างสังคมที่เกื้อหนุนกันระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนโดยรอบ โดยได้มีการดำเนินงานดังนี้

1. กิจกรรม CSR ลุ่มน้ำ จังหวัดจันทบุรีและระยอง (ลุ่มน้ำวังโตนด / ลุ่มน้ำประแสร์ / ลุ่มน้ำคลองใหญ่)

กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ร่วมกับการนิคมฯ มาบตาพุดและเครือข่ายผู้ประกอบการในพื้นที่ มาบตาพุด (PMC) มอบอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ ช่วงปลายเดือนเมษายน 2563 เพื่อช่วยเหลือบรรเทาการระบาดของโรคโควิด 19 แก่หน่วยงานและชุมชน อาทิ ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ชลประทานจังหวัดจันทบุรี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี / ปลวกแดง และผู้นำชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำต่างๆ พร้อมทั้งมีการหารือภัยแล้งและแนวทางช่วยเหลือภาคเกษตร รวมถึงการผันน้ำจากจันทบุรีมาระยอง เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภคของชาวระยองและภาคอุตสาหกรรม

2. ร่วมจัดกิจกรรมเก็บขยะชายหาดเนื่องในวันอนุรักษ์ชายฝั่งสากล ครั้งที่ 18 ประจำปี 2563 ณ จ.ระยอง

International Coastal Cleanup 2020 : ICC2020

คณะทำงานสายงานสังคมและภาพลักษณ์อุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ได้ร่วมจัดกิจกรรมเก็บขยะชายหาดเนื่องในวันอนุรักษ์ชายฝั่งสากล ครั้งที่ 18 ประจำปี 2563 ภายใต้หัวข้อ **“Pulling Our Weight”** เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2563 ในพื้นที่ 2 หาดหลักของจังหวัดระยอง (หาดแหลมเจริญและหาดปลา) โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบการในพื้นที่มาตาพูด 14 บริษัท และหน่วยงานราชการในพื้นที่จังหวัดระยอง และได้รับเกียรติจากคุณอินทรีย์ เกติมณี ปลัดจังหวัดระยอง เป็นประธานกล่าวเปิดงาน ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 1,826 คน (ผู้แทนกลุ่มฯ ปิโตรเคมี เข้าร่วม 32 ท่าน) และจำนวนขยะที่เก็บได้ทั้งสิ้น 5,962 กิโลกรัม ซึ่งขยะที่เก็บได้ทั้งหมดจะถูกนำไปจัดการอย่างเหมาะสมต่อไป

ภาพบรรยากาศกิจกรรม

3. การปรับปรุงเว็บไซต์กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

คณะทำงานสายงานสังคมและภาพลักษณ์ ได้ทำการอัปเดตข้อมูลบนเว็บไซต์ของกลุ่มฯ ปิโตรเคมี ให้มีความครอบคลุมและเป็นประโยชน์อย่างสูงสุดต่อทั้งสมาชิกกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและบุคคลภายนอกที่เข้าชมเว็บไซต์ โดยมุ่งเน้นการเชื่อมโยงข้อมูลจากทุกภาคส่วนที่มีประโยชน์และเกี่ยวข้องกับธุรกิจปิโตรเคมี ในมิติต่างๆ ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน รวมถึงส่งเสริมการจัดกิจกรรมหรือโครงการพร้อมทั้งเผยแพร่กิจกรรมต่างๆ สู่อุตสาหกรรม

เว็บไซต์กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี (<http://www.ftipc.or.th>)

1. โครงการพัฒนาช่างเทคนิควิศวกรรมเคมี V-ChEPC (วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด)

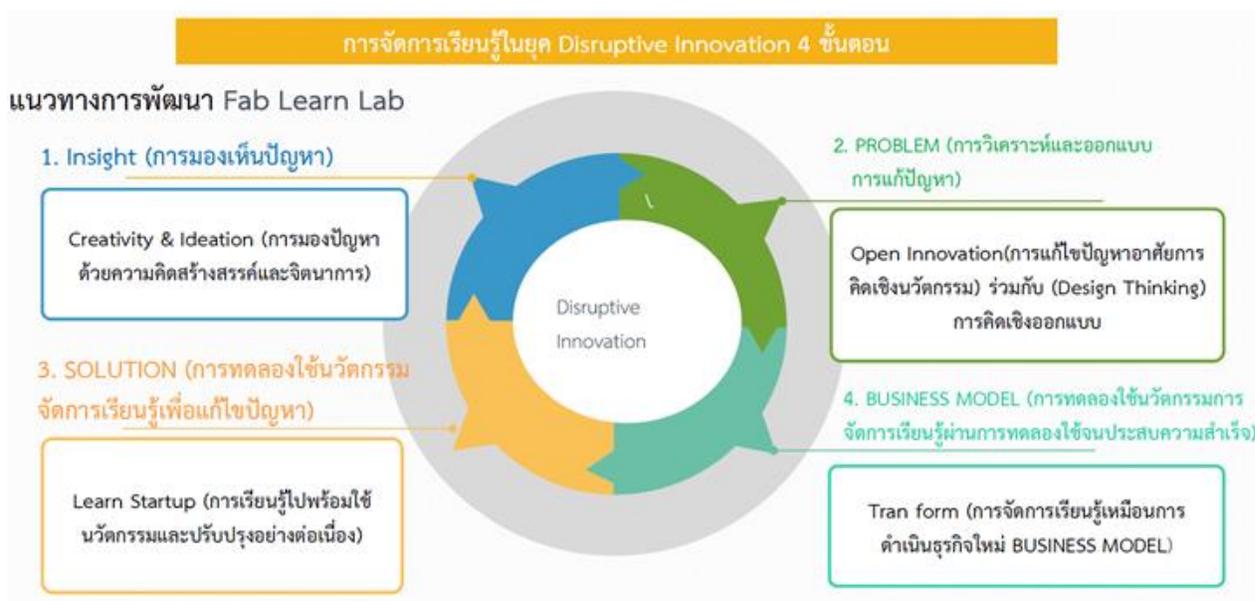
โครงการพัฒนาช่างเทคนิควิศวกรรมเคมี (Vocational Chemical Engineering Practice College : V-ChEPC) เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มูลนิธิศึกษาพัฒนา และสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย โดยเริ่มโครงการนำร่องตั้งแต่ปี 2551 ณ วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด จังหวัดระยอง เพื่อผลิตช่างเทคนิคที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะเฉพาะทาง สาขาวิชาปิโตรเคมี ให้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ โดยใช้หลักการการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) ผสานเข้ากับหลักการทักษะวิศวกรรมเคมี (Chemical Engineering Practice School) และมีเป้าหมายที่จะพัฒนาวิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุดให้เป็นวิทยาลัยต้นแบบ

ปัจจุบันโครงการพัฒนาช่างเทคนิควิศวกรรมเคมี ได้ดำเนินการสู่ระยะที่ 5 (ปี 2563-2565) โดยมีบริษัทสมาชิกของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี 4 บริษัท ร่วมสนับสนุนโครงการ ประกอบด้วย บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) บริษัท เอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด บริษัท ดาว เคมิคอล ประเทศไทย จำกัด และบริษัท อุเบ เคมิคอลส์ (เอเชีย) จำกัด (มหาชน) ร่วมกับบริษัทจากกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมัน 2 บริษัท คือ บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด และบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) และสาขาความร่วมมือโครงการไฟฟ้าควบคุม ดำเนินการสู่ระยะที่ 2 (ปี 2563 – 2565) ซึ่งได้รับการสนับสนุนโดยกลุ่มผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน ประกอบด้วย บริษัทไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) บริษัท บีแอลซีพี เพาเวอร์ จำกัด และสมาคมผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน โดยให้การสนับสนุนทั้งวิทยากร งบประมาณ สถานที่ฝึกอบรมของครูและสถานที่ฝึกงานของนักศึกษาผู้เชี่ยวชาญในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและประสบการณ์ ร่วมเป็นคณะกรรมการและคณะทำงานบริหารโครงการจัดทำ Demand & Supply ของบุคลากร และศึกษาแนวทางการผลิตช่างเทคนิคให้สอดคล้องการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ในปี 2563 เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเข้าฝึกงานของนักศึกษาในบริษัทสมาชิกกลุ่มฯ ปิโตรเคมีในโครงการฯ ดังนั้นบริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) จึงได้จัดให้มีการสอนนักศึกษาฝึกงานโครงการพัฒนาช่างเทคนิควิศวกรรมเคมี และนักศึกษาโครงการพัฒนาช่างเทคนิคสาขางานไฟฟ้าควบคุม ผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งต่อมาคณะอนุกรรมการโครงการฯ เห็นควรให้บริษัทสมาชิกกลุ่มฯ ปิโตรเคมีในโครงการฯ ดำเนินการพัฒนาระบบออนไลน์ ทดลองปรับใช้งาน และแก้ไขพัฒนาระบบให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป โดยให้คำนึงถึงหลักสูตร ข้อจำกัดระหว่างนักเรียนกับสถานประกอบการ ผลสัมฤทธิ์ที่ได้ และความต้องการของสถานประกอบการ

นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการโครงการฯ ได้ร่วมพิจารณาหลักเกณฑ์การพัฒนา Fab Learn Lab ซึ่งเป็นหนึ่งในเป้าหมายของโครงการพัฒนาช่างเทคนิควิศวกรรมเคมี ระยะที่ 5 (ปี 2563-2565) เพื่อการจัดการเรียนรู้ในยุค Disruptive Innovation โดย Fab Learn Lab หรือห้องปฏิบัติการประดิษฐ์กรรม (Fabrication Laboratory) คือ เครื่องข่ายกลุ่มคนและองค์กรที่มุ่งสร้างพื้นที่ส่งเสริมนวัตกรรมในรูปแบบต่างๆ โดยอาศัยเครื่องมือการผลิตอันทันสมัยเป็นจักรสำคัญ ซึ่ง Fab Learn Lab เป็นที่ๆ เปิดกว้างให้คนที่มีความคิดใหม่ๆ สามารถสรรค์สร้างชิ้นงานนั้นๆ ออกมาให้เป็นจริงได้ มีแนวทางการพัฒนา Fab Learn Lab 4 ขั้นตอน ดังรูปประกอบ

รายงานสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

คณะกรรมการรายงานสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

1. คุณวิรัช บุญบำรุงชัย	ประธานคณะกรรมการ	PPCL
2. คุณกัณพงค์ ดวงอุไร	คณะกรรมการ	DOW
3. คุณพรฉลอง แต่มศิริชัย	คณะกรรมการ	Siam Polyethylene
4. คุณณัฐวดี วุฒิจักร	คณะกรรมการ	IRPC
5. คุณกัญจน์รัชฐาน์ อนุพันธ์	คณะกรรมการ	VNT
6. คุณศุภวัตร เตชปัญญวัฒน์	คณะกรรมการ	UBE
7. ดร.เวพุกา รัตนวราหะ	คณะกรรมการ	SCG Chemicals
8. คุณกฤษดา เรืองโชติวิทย์	คณะกรรมการ	SCG Chemicals
9. คุณประกาศ บุตุตะมาศ	คณะกรรมการ	GC
10. คุณวิโรจน์ สัมฤทธิ์เปี่ยม	คณะกรรมการ	GC
11. คุณสุรจิต สถาพรวัลย์รัตน์	คณะกรรมการ	GC
12. คุณสมชาย มัยจีน	คณะกรรมการ	GC
13. คุณอนันต์ กิจไพบูลย์วัฒน์	คณะกรรมการ	JBE
14. คุณภัทรชนก ศรีวิหค	คณะกรรมการ	PTT
15. คุณชาติรี ชื่นชมสกุล	คณะกรรมการ	Bangkok Synthetics

1. สถานการณ์น้ำภาคตะวันออก

การติดตามสถานการณ์น้ำในพื้นที่ภาคตะวันออก พบว่าปริมาณน้ำต้นทุนของปี 2563 มีปริมาณค่อนข้างต่ำกว่าปี 2562 อย่างมาก โดยข้อมูลเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2562 อ่างเก็บน้ำประแสร์ มีปริมาณน้ำเก็บกักอยู่ที่ 122 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น 41.44% (เทียบกับปริมาณน้ำต้นทุนปี 2562 อยู่ที่ 79.23%) ขณะที่อ่างเก็บน้ำในลุ่มน้ำคลองใหญ่ ซึ่งประกอบด้วย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำดอกกราย และอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ มีปริมาณน้ำเก็บกักอยู่ที่ 102 ล้านลูกบาศก์เมตรคิดเป็น 36.19% (เทียบกับปริมาณน้ำต้นทุนปี 2562 อยู่ที่ 93.68%)

โดยในปี 2563 คณะทำงานฯ และผู้แทนกลุ่มฯ ปิโตรเคมี จึงได้ร่วมดำเนินงานกับภาคส่วนต่างๆ ในการผลักดันและแก้ไขปัญหาวิกฤติภัยแล้งในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยสามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

- 1) ดำเนินโครงการผันน้ำคลองสะพานเดิมอ่างเก็บน้ำประแสร์ ดำเนินการโดยบริษัทจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) หรือ East Water เริ่มสูบน้ำตั้งแต่วันที่ 27 เมษายน 2563 ถึงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2563 โดยปริมาณสูบน้ำตามแผน 15 ล้านลูกบาศก์เมตร และผลการสูบน้ำสะสม 15.15 ล้านลูกบาศก์เมตร
- 2) ดำเนินโครงการเดินระบบสูบน้ำกลับวัดละหารไร่ โดยสูบน้ำจากแม่น้ำระยอง (บริเวณวัดละหารไร่) มาয়อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล ดำเนินการโดยบริษัทจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) หรือ East Water เริ่มสูบน้ำวันที่ 31 พฤษภาคม 2563 ถึงวันที่ 18 กันยายน 2563 โดยปริมาณสูบน้ำตามแผน 6.30 ล้านลูกบาศก์เมตร และผลการสูบน้ำสะสม 6.30 ล้านลูกบาศก์เมตร
- 3) ดำเนินโครงการผันน้ำคลองวังโตนดเดิมอ่างเก็บน้ำประแสร์ ซึ่งกรมชลประทาน และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ประสานทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับกลุ่มผู้ใช้น้ำลุ่มน้ำคลองวังโตนด และบริษัทจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) หรือ East Water เป็นผู้ดำเนินการเริ่มสูบน้ำช่วงที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม ถึงวันที่ 25 มีนาคม 2563 โดยผลการสูบน้ำสะสม 10.1 ล้านลูกบาศก์เมตร และการสูบน้ำช่วงที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 9 กันยายน 2563 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2563 โดยผลการสูบน้ำสะสม 19.31 ล้านลูกบาศก์เมตร

สำหรับสถานการณ์น้ำพื้นที่ชลบุรีและระยอง จากข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 อ่างเก็บน้ำประแสร์ มีปริมาณน้ำเก็บกักอยู่ที่ 228.45 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น 77.44% (เทียบกับปริมาณน้ำต้นทุนปี 2563 อยู่ที่ 41.44%) ขณะที่อ่างเก็บน้ำในลุ่มน้ำคลองใหญ่ ซึ่งประกอบด้วย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำดอกกราย และอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ มีปริมาณน้ำเก็บกักอยู่ที่ 269.95 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น 95.30% (เทียบกับปริมาณน้ำต้นทุนปี 2563 อยู่ที่ 36.19%) โดยปริมาณน้ำรวมทั้ง 4 อ่างเก็บน้ำ (อ่างเก็บน้ำดอกกราย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำในลุ่มน้ำคลองใหญ่ และอ่างเก็บน้ำประแสร์) จะอยู่ที่ 498.4 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นปริมาณน้ำใช้การ 459.24 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งเพียงพอกับความต้องการใช้น้ำของทุกภาคส่วน

นอกจากนี้คณะทำงานฯ ได้ร่วมผลักดันประเด็นความเดือดร้อนและผลกระทบไปสู่การเร่งดำเนินงานแก้ไขปัญหาในระดับนโยบาย เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำใช้และความมั่นใจในการลงทุนใน EEC ดังนี้

- 1) สร้างความร่วมมือทุกภาคส่วน เพื่อผลักดันให้สามารถผันน้ำจากลุ่มน้ำวังโตนดตามแผนของกรมชลประทานได้
- 2) ผลักดันภาครัฐให้มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาและจัดการน้ำภาคอุตสาหกรรมอย่างบูรณาการ เช่น ศึกษาแผนการผลิตน้ำจืดจากน้ำทะเล (Desalination หรือ Seawater RO) และการส่งเสริมการนำน้ำทิ้งกลับมาใช้ใหม่ เป็นต้น เพื่อรองรับการขยายตัวและความต้องการน้ำของภาคอุตสาหกรรมในอนาคต

- 3) ทบทวนสูตรค่าน้ำใหม่ของบริษัทจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) หรือ East Water ซึ่งจะบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2564 จากข้อเท็จจริง ให้มีเหตุผล โปร่งใส และเป็นธรรมกับทุกฝ่าย
- 4) เสนอให้มีคณะกรรมการหรือหน่วยงานกำกับดูแลการบริหารจัดทำน้ำ (Regulator) ทั้งในเรื่อง ปริมาณ คุณภาพ ราคา และเงื่อนไขการให้บริการ ซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินงาน

โครงการผันน้ำคลองสะพานเดิมอ่างเก็บน้ำประแสร์

โครงการระบบสูบน้ำกลับวัดละหารไร่

โครงการผันน้ำคลองวังโตนดเดิมอ่างเก็บน้ำประแสร์

สายงานเศรษฐกิจและการค้า

คณะทำงานสายงานเศรษฐกิจและการค้า

1. คุณกุลธิดา เจริญสวัสดิ์	ประธานคณะทำงาน	Covestro
2. คุณรัตนชัย พูนพัฒนสุข	คณะทำงาน	SCG
3. คุณนรเสฏฐ์ ฤทัยเจตน์เจริญ	คณะทำงาน	GC
4. คุณสมชาย มัยจิ้น	คณะทำงาน	GC
5. คุณกัณพงศ์ ดวงอุไร	คณะทำงาน	DOW
6. คุณดุสิตา โกละกะ	คณะทำงาน	VNT
7. คุณเดชาธร นวากานนท์	คณะทำงาน	IRPC
8. คุณอณิมา จันทนะเสวี	คณะทำงาน	PTT
9. คุณภัทรชนก ศรีวิหค	คณะทำงาน	PTT
10. คุณเต็มพงศ์ ภูวนารถวัฒนา	คณะทำงาน	UBE

1. มาตรการทางการค้าและกรอบการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรี

กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีได้ติดตามความคืบหน้าและผลักดันประเด็นการเจรจาการค้าเสรีของไทยในกรอบต่างๆ โดยได้นำเสนอประเด็นการเจรจาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเปิดโอกาสให้สินค้ากลุ่มธุรกิจปิโตรเคมีสามารถเข้าสู่ตลาดได้โดยไม่เสียเปรียบต่อประเทศคู่แข่งทางการค้า ซึ่งปัจจุบันมีกรอบความตกลงที่อยู่ระหว่างการเจรจา ดังนี้

ความตกลง	ประเทศสมาชิก	ความคืบหน้าและประเด็นที่ต้องติดตาม
ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership : RCEP)	อาเซียน 10 ประเทศ และ ประเทศคู่เจรจา 6 ประเทศ (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์)	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2563 ประเทศสมาชิก RCEP จำนวน 15 ประเทศ (ยกเว้นอินเดีย) ร่วมลงนามความตกลง RCEP ในระหว่างการประชุม 37th ASEAN Summit ผ่านการประชุมทางไกลโดยประเทศเวียดนามเป็นเจ้าภาพ ประเทศสมาชิกทั้งหมดได้กลับมาดำเนินการกระบวนการภายในประเทศ ซึ่งระหว่างนี้ไทยอยู่ระหว่างการรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วน และเสนอรัฐสภาเพื่อเห็นชอบในการให้สัตยาบัน ซึ่งความตกลงจะบังคับใช้ได้จะต้องนับจาก 60 วัน หลังจากที่อาเซียน 6 ประเทศ และคู่เจรจาอย่างน้อย 3 ประเทศให้สัตยาบัน ซึ่งคาดการณ์ว่าจะสามารถบังคับใช้ได้ในช่วงต้นปี พ.ศ. 2565 - การถอนตัวของอินเดีย ทำให้ความคาดหวังประโยชน์จากการเปิดตลาดจาก RCEP ลดลง เนื่องจากอินเดียยังมีรายการสินค้าจำนวนมากที่ยังไม่เปิดตลาดรวมถึงสินค้าปิโตรเคมีด้วย

ความตกลง	ประเทศสมาชิก	ความคืบหน้าและประเด็นที่ต้องติดตาม
		<ul style="list-style-type: none"> - หลักการสะสมถิ่นกำเนิด (ROO Cumulative) ใน RCEP จะช่วยดึงอุตสาหกรรม S-Curve เข้ามาเพิ่มในประเทศซึ่งจะเป็นผลบวกกับอุตสาหกรรมปิโตรเคมี - การค้าสินค้ายังมีการเจรจาในทางเทคนิค โดยเฉพาะรายการสินค้าที่จะเปิดให้แตกต่างกัน
ไทย – ตุรกี	ไทย และ ตุรกี	<ul style="list-style-type: none"> - เจรจาผ่านไปแล้ว 6 ครั้ง ล่าสุดในเดือนธันวาคม 2563 ทั้งสองฝ่ายยังอยู่ระหว่างการปรับปรุงรายการสินค้าที่จะเปิดตลาดให้กัน โดยมีเป้าหมายที่ร้อยละ 86-92 และมีการตกลงให้ใช้พื้นฐานซึ่งเป็นสถิติการค้าในปี 2560 ในการคำนวณมูลค่าการค้า - ตุรกีมีหลักเกณฑ์การคำนวณมูลค่า โดยให้หลัก Ex-Work Price เช่นเดียวกับ EU และข้อเสนอให้สามารถรวมถิ่นกำเนิดจาก EU ได้ - ตุรกีมีการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และมีข้อได้เปรียบจากระยะทางของแหล่งวัตถุดิบที่ไม่ไกลจากตะวันออกกลาง คณะทำงานฯ ได้ประสานกับกรมเจรจา เพื่อเรียกร้องให้ตุรกีเปิดตลาดสินค้าปิโตรเคมีให้สมดุลกับที่ไทยเปิดตลาดนี้ให้เช่นกัน และได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับกฎถิ่นกำเนิดสินค้า (ROO) ให้เท่าเทียมกับที่ทางตุรกีให้กับมาเลเซียเนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่ยากกว่าเกณฑ์ ASEAN - หากไทยเจรจากับกับตุรกีสำเร็จ ก็มีแนวโน้มที่ไทยจะสามารถขยายการค้าไปยังสหภาพยุโรปได้
ไทย – ปากีสถาน	ไทย และ ปากีสถาน	<ul style="list-style-type: none"> - เจรจาครั้งแรกเมื่อวันที่ 29 ก.ย.2558 - 1 ต.ค.2558 - การเจรจาครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2562 ทั้งสองฝ่ายยังอยู่ระหว่างการปรับปรุงรายการสินค้าที่จะเปิดตลาดให้กัน โดยเฉพาะรายการที่อยู่ใน Highly Sensitive Track ของปากีสถาน ที่ต้องผลักดันการเจรจาให้อยู่ใน Normal Track - ปากีสถานเสนอยกเว้นอากรอื่นๆ (RD, ACD) ให้กับไทย ซึ่งไม่เคยยกเว้นให้กับประเทศใดมาก่อน - FTA China-Pakistan มีผลบังคับใช้แล้ว ทำให้การแข่งขันของไทยส่งไปปากีสถานยากขึ้น - คณะทำงานฯ ยังคงติดตามเรื่องนี้ แต่ในปี 2563 ยังไม่มีความคืบหน้า

ความตกลง	ประเทศสมาชิก	ความคืบหน้าและประเด็นที่ต้องติดตาม
Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership (CPTPP)	ออสเตรเลีย บรูไน แคนาดา ซิลี ญี่ปุ่น มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ เปรู สิงคโปร์ และเวียดนาม (ยกเว้น สหรัฐอเมริกา)	- ติดตามท่าทีระดับนโยบายของไทย ในการพิจารณา เข้าร่วม/ไม่เข้าร่วม CPTPP เนื่องจากข้อบทยของ CPTPP มีมาตรฐานสูง ซึ่งไทยจะต้องมีการปรับปรุ่ นโยบาย กฎหมาย อีกมาก รวมถึงภาคเอกชนจะต้องมีการปรับตัวเพื่อรับการแข่งขันที่สูงขึ้นอย่างมาก
ไทย - สหภาพยุโรป (Thailand - EU Free Trade Area)	ไทย และ สหภาพยุโรป	- เริ่มเจรจาเมื่อเดือนพฤษภาคม 2556 ซึ่งล่าสุดเมื่อปลายปี 2562 คณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปได้มีมติให้ คณะกรรมาธิการยุโรปดำเนินการฟื้นฟูการเจรจากับไทย ดั้งนั้นกรมเจรจา จึงอยู่ระหว่างการเตรียมการเจรจา ซึ่งจะทบทวนจากร่างกรอบการเจรจาที่ได้จัดทำไว้เมื่อปี 2556 รวมถึงการรับฟังความเห็นในทุกภาคส่วน ทั้งนี้ คาดว่าจะสามารถสรุปร่างกรอบการเจรจาใหม่ ประมาณเดือนมกราคมหรือกุมภาพันธ์ 2564 เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีในลำดับต่อไป - ติดตามการเปิดเจรจารอบใหม่ หลังจาก EU ตกลงที่จะปรับความสัมพันธ์กับประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 11 ธันวาคม 2560 เป็นต้นมา ซึ่งจะต้องเร่งให้มีการเปิดการเจรจาใหม่ เนื่องจากการจัดทำ FTA ระหว่าง EU กับ ประเทศต่างๆ ในภูมิภาค มีความคืบหน้าไปมาก ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> • FTA EU-Singapore มีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ 21 พฤศจิกายน 2562 • FTA EU-Vietnam ได้ลงนามข้อตกลง EVFTA และข้อตกลงการคุ้มครองการลงทุนเวียดนาม-สหภาพยุโรป (EU-Vietnam Investment Protection Agreement : EVIPA) เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2562 • FTA EU-Malaysia ยังดำเนินการเจรจาอย่างต่อเนื่อง
ไทย - สหราชอาณาจักร	ไทย และ สหราชอาณาจักร	- เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2563 กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ จัดสัมมนาเรื่อง "Brexit และความเป็นไปได้ ในการจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-สหราชอาณาจักร" ณ โรงแรมอีสติน แกรนด์ สาทรกรุงเทพฯ โดยการศึกษาในครั้งนี้ กรมเจรจา ได้จัดจ้าง บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด เป็นที่ปรึกษา ซึ่งสถานการณ์ Brexit ระหว่างสหราชอาณาจักร

ความตกลง	ประเทศสมาชิก	ความคืบหน้าและประเด็นที่ต้องติดตาม
		<p>อาณาจักรกับสหภาพยุโรป (EU) นั้น มีแนวโน้มว่าจะเป็นไปในลักษณะที่อังกฤษต้องออกจาก EU ไปแบบไม่มีข้อตกลง หรือที่เรียกว่า No-deal Brexit เนื่องจากการเจรจาข้อตกลงการค้าระหว่างอังกฤษ กับ EU ไม่เป็นผลสำเร็จ ยังไม่สามารถหาข้อยุติความขัดแย้งในประเด็นสำคัญ 3 เรื่อง ได้แก่ สิทธิในการทำประมง ความช่วยเหลือของรัฐบาลสำหรับภาคธุรกิจ และวิธีการระงับข้อพิพาทในอนาคต โดยผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก No-Deals Brexit คือ อาจมีการเพิ่มภาษีการนำเข้า และอาจได้รับผลกระทบจากมาตรการการกีดกันทางการค้าเพิ่มมากขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ติดตามความคืบหน้าในเรื่องนี้ต่อไป เนื่องจากสหราชอาณาจักรเป็นคู่ค้าสำคัญในสินค้าปิโตรเคมี ลำดับที่ 3 ของ EU ซึ่งเมื่อสหราชอาณาจักรออกจาก EU ในปี 2564 แล้ว ไทยควรรีบเจรจาการค้าเสรีกับสหราชอาณาจักรแบบทวิภาคีอย่างเร่งด่วน เพื่อเพิ่มโอกาสการค้ากับสหราชอาณาจักรและช่วงชิงโอกาสทางการค้าก่อนคู่แข่งจากประเทศอื่น เช่น เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ ฯลฯ - สินค้าที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่จะได้รับประโยชน์หาก UK เปิดตลาดให้กับไทย คือ สินค้ากลุ่มเม็ดพลาสติก ซึ่ง UK จะลดภาษีลงต่ำกว่า EU (จาก 6.5 เป็น 6.0 เริ่ม 1 มกราคม 2564)
ไทย – สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (EFTA)	ไทย กับ สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (EFTA) (ไอซ์แลนด์ ลิกเตนสไตน์ นอร์เวย์และสวิตเซอร์แลนด์)	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563 ณ โรงแรมพูลแมน แกรนด์ สุขุมวิท กรุงเทพฯ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ได้จัดสัมมนา เรื่อง “การฟื้นฟูการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (EFTA)” เพื่อประเมินผลกระทบทางบวกและลบต่อเศรษฐกิจไทยในระดับมหภาคและเพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการฟื้นฟูการเจรจาในกรอบดังกล่าว - ติดตามความคืบหน้าในเรื่องนี้ต่อไป เนื่องจากอุตสาหกรรมบริการที่ EFTA ลงทุนในไทย คือพลาสติก - ผลกระทบของการลดภาษีระหว่าง EFTA กับ ASEAN คืออาจเกิด Trade Diversion เนื่องจากสินค้าในประเทศกลุ่มอาเซียนถูกลง ส่งผลให้ EFTA สามารถนำเข้าสินค้าทดแทนจากประเทศอาเซียนแทนไทย

นอกจากนี้ กระทรวงการคลังของอินเดีย ได้ออกประกาศเลขที่ No. 81/2020-custom (N.T.) โดยประกาศดังกล่าวมีผลใช้บังคับในวันที่ 21 กันยายน 2563 ซึ่งสมาชิกกลุ่มฯ ได้รับผลกระทบเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนข้อกำหนดการนำเข้าสินค้าของอินเดีย โดยคณะทำงานฯ ได้ทำหนังสือถึงกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ให้เจรจากับ กรมการค้าต่างประเทศของอินเดีย เพื่อชี้ให้เห็นว่า

- 1) ข้อมูลทั่วไป เป็นข้อมูลที่มีอยู่แล้วในเอกสารการส่งออกและใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หรือ Form AI ที่แนบไป ผู้นำเข้าสามารถหาและกรอกได้ด้วยตัวเอง ไม่จำเป็นต้องขอมาอีก
- 2) หากการศุลกากรสงสัยและสั่งให้ผู้นำเข้าอินเดียกรอก Form I ภายใน 10 วัน ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ผู้ส่งออกสามารถเตรียมข้อมูลได้ทัน ผู้นำเข้าไม่จำเป็นต้องขอข้อมูลทุก Shipment ทำให้เกิดเป็นภาระของผู้ส่งออก
- 3) การกรอก Form I เกี่ยวกับข้อมูล เช่น Production Process / RVC & Local Content กำไร แรงงาน ฯลฯ ให้ผู้นำเข้ากรอกเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ไม่ควรแจกแจงรายละเอียด (Breakdown) เนื่องจากเป็นความลับทางการค้าของผู้ส่งออก
- 4) หากต้องการรายละเอียดมาก ๆ ขอให้เป็นการ Verify โดยภาครัฐต่อรัฐ เหมือนปกติที่เคยปฏิบัติ

สำหรับความคืบหน้าล่าสุด เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2563 คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.) ได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (สำเนาเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ) ซึ่งมีเนื้อหาโดยสรุปดังนี้

- 1) ขอให้อินเดียดำเนินการตามกรอบข้อตกลงการค้าเสรี และหากฝ่ายอินเดียยังไม่แก้ไขวิธีปฏิบัติ ในประกาศดังกล่าว ฝ่ายไทยควรต้องมีมาตรการตอบโต้กับอินเดีย โดยการขอข้อมูลจากผู้ส่งออกของอินเดียในลักษณะนี้เช่นกัน
- 2) หากศุลกากรอินเดีย มีข้อสงสัยเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดของสินค้า ศุลกากรอินเดียควรประสานกับกรมการค้าต่างประเทศของไทยโดยตรง เนื่องจากเป็นข้อมูลความลับทางการค้าระหว่างคู่ธุรกิจ
- 3) ใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (C/O) เป็นเอกสารที่ออกโดย หน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐบาล ฝ่ายรัฐบาลอินเดียควรเชื่อมั่นในความถูกต้องและโปร่งใสของเอกสารดังกล่าว
- 4) เสนอให้ภาครัฐหิบบยกประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น จากการใช้ระเบียบศุลกากรนี้ หากกับอินเดียในทุกเวที ทั้งระหว่างไทย-อินเดีย หรืออาเซียน-อินเดีย

ซึ่งคณะทำงานฯ จะติดตามความคืบหน้าในเรื่องนี้และรายงานให้สมาชิกกลุ่มฯ ได้รับทราบต่อไป

3. กลไกการปรับคาร์บอนก่อนเข้าพรมแดน (Border Carbon Adjustment Mechanism; CBAM)

สืบเนื่องจาก สหภาพยุโรป (EU) เตรียมกำหนดมาตรการกลไกการปรับคาร์บอนก่อนเข้าพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism; CBAM) เพื่อเรียกเก็บภาษีจากสินค้านำเข้าที่มีปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนสูงกว่าสินค้าที่ผลิตในสหภาพยุโรปโดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการใช้พลังงานในการผลิตสูง/มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูง เช่น ซีเมนต์ เป็นต้น ทั้งนี้ European Roundtable on Climate Change and Sustainable Transition (ERCST) ได้มีการเสนอรายงานผลการศึกษาเบื้องต้นเรื่อง BCA & Other Approaches: Issues and Options โดยกำหนดทางเลือกที่อาจจะสามารถดำเนินการได้ใน 4 แนวทาง ได้แก่

- 1) การปรับอัตราภาษีสินค้านำเข้าในสหภาพยุโรปในกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการรั่วไหลคาร์บอน
- 2) การขยายขอบข่ายการดำเนินงานของระบบ EU Emission Trade Scheme (EU ETS) ให้ครอบคลุมสินค้าในกลุ่มที่มีทั้งการนำเข้าและที่ผลิตในประเทศให้ต้องซื้อสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อชดเชย
- 3) การกำหนดอัตราภาษีคาร์บอน (เช่น Excise หรือ VAT Type เป็นต้น) มาใช้ตามระดับการบริโภคที่กำหนดในกลุ่มสินค้าที่มีความเสี่ยงต่อการรั่วไหลทั้งที่ผลิตในประเทศและที่นำเข้า
- 4) การกำหนดให้มีการซื้อสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายนอกเพื่อชดเชยสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับสินค้านำเข้า โดยระดับราคาเครดิตที่ใช้ชดเชยได้ต้องเทียบเท่ากับราคาสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของ EU ETS

อย่างไรก็ดี ผลการศึกษายังไม่ได้ระบุรูปแบบที่จะนำไปใช้อย่างชัดเจน และยังมีประเด็นอื่นๆ ที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติม ได้แก่ ประเด็นด้านสินค้าที่ EU ส่งออก ความสามารถในการแข่งขัน การยกเลิก Free Allocation ที่อาจถูกต่อต้าน การนำรายได้ที่เกิดขึ้นไปใช้และการให้เครดิตแก่ประเทศที่มีนโยบายเทียบเคียง

เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2563 ผู้แทนกลุ่มฯ ปิโตรเคมีได้เข้าพบและหารือในเรื่องนี้กับองค์การบริหารก๊าซเรือนกระจก (TGO) เนื่องจาก EU อยู่ระหว่างศึกษาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการใช้มาตรการนี้กับ 4 ประเทศ คือ ไทย เวียดนาม เม็กซิโกและอินเดีย โดย ERCST เป็นผู้ศึกษา และ TGO เป็นผู้ประสานงานในประเทศไทย

จากการหารือพบว่า สินค้ากลุ่มเม็ดพลาสติก (พิกัด 3901-3914) เป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์หนึ่งที่ EU อาจใช้มาตรการ CBAM ซึ่ง TGO ต้องการให้กลุ่มฯ ช่วยเตรียมข้อมูลในส่วนของผู้ผลิตเม็ดพลาสติกที่ส่งออกไปยัง EU โดยข้อมูลที่ TGO ต้องการ เพื่อใช้หารือกับผู้ศึกษา ประกอบด้วย

- 1) ปริมาณการส่งออกสินค้าไป EU โดยกลุ่มฯ ปิโตรเคมีได้รวบรวมข้อมูลสถิติการค้า รายพิกัด 3901-3914 จากกระทรวงพาณิชย์แล้ว
- 2) สินค้าที่สมาชิกกลุ่มฯ ส่งไปยัง EU และค่าการปลดปล่อย Emission Factor (EF) ของแต่ละผลิตภัณฑ์นั้น (ปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อหน่วยผลิตภัณฑ์)

ปัจจุบัน (เดือนธันวาคม 2563) กลุ่มฯ ปิโตรเคมีอยู่ในระหว่างการหารือกับ TGO เกี่ยวกับแนวทางการคำนวณค่า EF ของแต่ละผลิตภัณฑ์

4. การอบรมสัมมนา “การใช้ประโยชน์ FTA และเตรียมความพร้อมการค้าสินค้าในความตกลง RCEP สำหรับสินค้ากลุ่มปิโตรเคมี”

คณะทำงานสายงานเศรษฐกิจและการค้า กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ได้จัดอบรมสัมมนาภายใต้หัวข้อ “การใช้ประโยชน์ FTA และเตรียมความพร้อมการค้าสินค้าในความตกลง RCEP สำหรับสินค้ากลุ่มปิโตรเคมี” ในวันอังคารที่ 27 ตุลาคม 2563 ณ ห้อง PASSION สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และผ่านระบบออนไลน์ Microsoft Teams Meeting โดยได้รับเกียรติจากวิทยากรผู้บรรยาย อาจารย์สมบูรณ์พงษ์ พุกกะเวส (ผู้เชี่ยวชาญ ศุลกากร FTA, ROO ประสบการณ์ ณ กรมศุลกากรกว่า 30 ปี)

วัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมแก่สมาชิกกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ให้ก้าวทันสถานการณ์การค้าโลก โดยเฉพาะความตกลงการค้าเสรี RCEP ที่มีการลงนามความตกลงกันช่วงปลายปี 2563 ที่ผ่านมารวมถึงการใช้ประโยชน์และการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคต่างๆ จากการค้าเสรี ทั้งนี้ มีสมาชิกกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ เข้าร่วมอบรมสัมมนา รวมทั้งสิ้น 57 ท่าน

โดยคณะทำงานสายงานเศรษฐกิจและการค้า อยู่ระหว่างต่อยอดพัฒนาการจัดอบรมไปสู่ platform online ร่วมกับ FTI Academy สภาอุตสาหกรรมฯ เพื่อเปิดเป็นหลักสูตรอบรมออนไลน์ให้แก่สมาชิกกลุ่มฯ และบุคคลทั่วไปได้เข้าไปศึกษา อีกทั้ง เป็นจุดเริ่มต้นสำหรับการจัดอบรมสัมมนาในหัวข้อที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ในครั้งต่อไป

สายงานยุทธศาสตร์และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

คณะทำงานสายงานยุทธศาสตร์และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

1. คุณวราวรรณ ทิพพานิช	ประธานคณะทำงาน	GC Styrenics
2. คุณณศภัทร์ จิรโอฬารวิชญ์	คณะทำงาน	GC Styrenics
3. คุณกীরติ พิทักษ์	คณะทำงาน	GC Styrenics
4. คุณสมปอง ศรีคุณ	คณะทำงาน	PTT
5. คุณสุภาพร ศักดิ์ประศาสน์	คณะทำงาน	PTT
6. คุณสมคะเน โชติวงศ์พิพัฒน์	คณะทำงาน	Thai Ethoxylate
7. คุณกัณพงค์ ดวงอุไร	คณะทำงาน	DOW
8. คุณดุสิตา โกละกะ	คณะทำงาน	VNT
9. คุณจิตรธีวัฒน์ พงษ์ตรพิชัย	คณะทำงาน	IRPC
10. คุณจิณณพล ปัญญาวุฒิ	คณะทำงาน	GC
11. คุณณัฐพล จุนเจือจาน	คณะทำงาน	GC
12. คุณสมชาย มุ้ยจิ้น	คณะทำงาน	GC
13. คุณอภิสิทธิ์ ชมกรด	คณะทำงาน	GC
14. คุณวรัญญูพันธ์ อินทชาทร	คณะทำงาน	GC
15. คุณรวินทร์ พลานันทกุลธร	คณะทำงาน	GC
16. คุณวชิรพันธ์ พยัคฆ์กุล	คณะทำงาน	GC

1. การจัดสัมมนาและประชุมระดมความคิดเห็น หัวข้อ “โอกาสของอุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ไทยในยุค New Normal”

ในปี 2563 คณะทำงานสายงานยุทธศาสตร์และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ได้ร่วมกับสถาบันพลาสติก ในการจัดสัมมนาและประชุมระดมความคิดเห็น หัวข้อ “โอกาสของอุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ไทยในยุค New Normal” ภายใต้โครงการพัฒนาศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกสำหรับอุตสาหกรรมวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2563 เวลา 09.00-16.00 น. ณ ห้อง Jubilee Ballroom โรงแรมเบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลของอุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ไทยและระดมความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ที่มีโอกาสหรือศักยภาพในการผลิตภายในประเทศ ช่วยสร้างความมั่นคงและลดการพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ อันเนื่องมาจากบทเรียนภาวะวิกฤตโรคระบาดที่ผ่านมา รวมทั้งเพื่อเตรียมรับมือกับการระบาดครั้งใหม่หรือโรคอุบัติใหม่ในอนาคต ซึ่งสามารถสรุปผลการจัดงานได้ดังนี้

- ช่วงเช้า เวลา 09.00-12.00 น. งานสัมมนาและเสวนาหัวข้อ มองโอกาสและการปรับตัวอย่างไรกับเครื่องมือแพทย์ไทยในยุค New Normal มีผู้เข้าร่วมสัมมนารวมทั้งสิ้น 132 คน ซึ่งมีบทสรุปที่สำคัญดังนี้
  - สินค้าทางการแพทย์ที่ส่งออกมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ถุงมือยาง รองลงมา คือ ถุงยางอนามัย ในขณะที่การนำเข้าของสินค้าทางการแพทย์ก็มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นทุกปี โดยสินค้าที่นำเข้ามากที่สุด คือ ครุภัณฑ์ รองลงมา คือ ชุดทดสอบทางการแพทย์ (Test Kit) แต่ครุภัณฑ์ และ Test Kit ก็มีแนวโน้มส่งออกที่สูงขึ้นเช่นกันในช่วงที่มีการระบาดของโรคโควิด-19
  - จากความต้องการที่เปลี่ยนไปของผู้บริโภคในยุค New Normal ซึ่งมีความใส่ใจด้านสุขภาพมากขึ้น รวมทั้งการระบาดของโรคโควิด-19 เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้อุตสาหกรรมทางการแพทย์ต้องสามารถสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนสินค้าทางการแพทย์ภายในประเทศ ซึ่งรัฐบาลควรสนับสนุนอุตสาหกรรมทางการแพทย์โดยเฉพาะเรื่องระบบทดสอบผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์เพื่อให้ได้มาตรฐานในระดับสากลและเพื่อรองรับการส่งออกไปยังต่างประเทศได้ เนื่องจากปัจจุบันผู้ประกอบการยังต้องส่งไปทดสอบผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ที่ต่างประเทศ
  - การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งนักวิชาการ เอกชน และการสนับสนุนจากรัฐบาล ในขณะเดียวกันต้องควบคู่ไปกับการพิจารณาเรื่องความต้องการของตลาด (Demand from Market) กลไกของตลาด คุณภาพของผลิตภัณฑ์ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Regulator)
  - กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและปิโตรเลียม ต้องปรับตัวเข้าหาผู้ผลิตปลายน้ำ (Downstream) เพื่อสนับสนุนการเติบโตของอุตสาหกรรมทางการแพทย์
- ช่วงบ่าย เวลา 13.00-16.00 น. การประชุมระดมความคิดเห็น (Workshop) “Medical Devices Opportunities from New Normal Trends in Thailand : โอกาสของเครื่องมือแพทย์ไทยในยุค New Normal” มีผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็นรวมทั้งสิ้น 46 คน โดยกลุ่ม Workshop แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่
  - กลุ่ม 1 : Single Use, PPE มีผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็นจำนวน 20 คน ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการระดมความคิดเห็นของกลุ่ม 1A คือ Interactive Mask ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการระดมความคิดเห็นของกลุ่ม 1B คือ PPE for Home
  - กลุ่ม 2 : ครุภัณฑ์ มีผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็นจำนวน 10 คน ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการระดมความคิดเห็นของกลุ่ม 2 คือ Smart Dental Chair
  - กลุ่ม 3 : Digital มีผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็นจำนวน 8 คน ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการระดมความคิดเห็นของกลุ่ม 3 คือ Medical Big Data + AI Decision Making
  - กลุ่ม 4 : Reagent and Test Kit มีผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็นจำนวน 8 คน ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการระดมความคิดเห็นของกลุ่ม 4 คือ ASEAN Testing Kit

สำหรับแนวทางที่จะดำเนินการต่อไป มีดังนี้

- รวบรวมประเด็น ข้อคิดเห็นจากงานระดมความคิดเห็น เพื่อนำส่งต่อไปให้กับ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) เพื่อนำเสนอเป็นนโยบายส่งเสริมต่อไป ซึ่งทางสถาบันพลาสติกจะรับหน้าที่เป็นผู้ประสานให้กับผู้ที่มีความสนใจ

การจัดสัมมนาและประชุมระดมความคิดเห็น หัวข้อ “โอกาสของอุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ไทยในยุค New Normal” ภายใต้โครงการพัฒนาศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกสำหรับอุตสาหกรรมวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2563 เวลา 09.00-16.00 น. ณ ห้อง Jubilee Ballroom โรงแรมเบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ

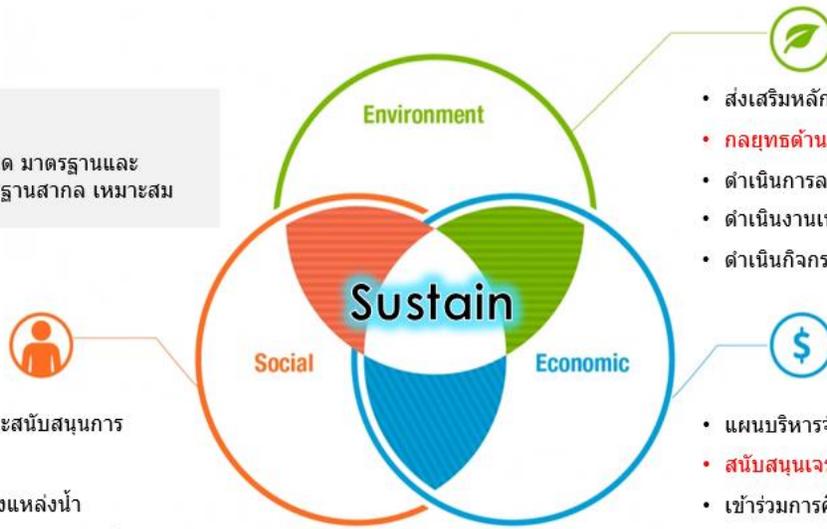
2. การปรับปรุงยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

ในปี 2563 สายงานกลยุทธ์และสนับสนุน ได้ทบทวนยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ภายใต้แนวคิด “เสริมสร้างความแข็งแกร่งของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี บนพื้นฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน” โดยแบ่งการดำเนินงานของธุรกิจที่จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable development) ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ด้านสังคม (Social) และด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) โดยได้นำปัจจัยจากภายนอกที่มากกระทบต่ออุตสาหกรรมปิโตรเคมี ในปี 2563 อาทิ การแพร่ระบาดของโควิด-19 มารวมความคิดเห็นเพื่อนำสู่การปรับปรุงกลยุทธ์ของกลุ่มปิโตรเคมี เพื่อการพลิกฟื้นอย่างยั่งยืนจากปัจจัยภายนอก

ทั้งนี้ ผลจากการทบทวนได้เพิ่มความสำคัญกับกลยุทธ์ (ตามตัวอักษรสีแดงในแผนภาพด้านล่าง) ได้แก่ 1) กลยุทธ์ด้าน climate change 2) แผนงานสนับสนุนการเจรจา FTA / ลดอุปสรรคประเด็นการค้า และ 3) การเสริมสร้าง competitiveness ตลอด value chain

กลยุทธ์ส่วนสนับสนุน

- สนับสนุนการจัดทำข้อกำหนด มาตรฐานและกฎระเบียบ เป็นไปตามมาตรฐานสากล เหมาะสม

- เชื่อมโยงการดำเนินงานและสนับสนุนการดำเนินงาน CSR ในพื้นที่
- ดำเนินงาน CSR กับเจ้าของแหล่งน้ำ
- โครงการพัฒนาช่างเทคนิควิศวกรรมเคมี V-ChEPC
- ส่งเสริมภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์

- ส่งเสริมหลักการ Circular Economy
- กลยุทธ์ด้าน climate change
- ดำเนินการลดปล่อยสาร VOCs
- ดำเนินงานเพื่อยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ
- ดำเนินกิจกรรมสู่ Eco Industrial Town
- แผนบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
- สนับสนุนเจรจา FTA / ลดอุปสรรคประเด็นการค้า
- เข้าร่วมการศึกษาปีโตรเคมีระยะที่ 4
- เสริมสร้าง competitiveness ตลอด Value chain
1) ลด logistic cost 2) พัฒนา value chain

แผนภาพ : แสดงการดำเนินกลยุทธ์ของกลุ่มปิโตรเคมี

กลยุทธ์กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี (ปรับปรุงปี 2563)

กลยุทธ์	แผนงาน
กลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจ (Economic)	
1. การบริหารจัดการทรัพยากร	การวางแผนและเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรน้ำ เพื่อรองรับการขยายตัวและความต้องการน้ำของภาคอุตสาหกรรมในอนาคต
2. การตลาดและการค้า	สนับสนุนการเจรจา FTA และการลดปัญหาอุปสรรคทางการค้า
3. การพัฒนาเชิงนโยบาย	เข้าร่วมและให้ข้อเสนอแนะต่อการศึกษาแผนพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 4
4. การเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน	เสริมสร้างความสามารถการแข่งขันตลอด Value chain 1) พัฒนาระบบ Logistic : การพัฒนาการขนส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี 2) ร่วมพัฒนาอุตสาหกรรมปลายน้ำ เพื่อเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมไทย
กลยุทธ์ด้านสังคม (Social)	
1. แผนงานด้านสังคม	เชื่อมโยงการดำเนินงานและสนับสนุนการดำเนินงาน CSR ในพื้นที่ เช่น เพื่อนชุมชน ดำเนินงาน CSR กับเจ้าของแหล่งน้ำ อาทิ วังโตนด จันทบุรี
2. แผนงานส่งเสริมภาพลักษณ์อุตสาหกรรม	โครงการพัฒนาช่างเทคนิควิศวกรรมเคมี V-ChEPC (วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด)

กลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)	
1. แผนงานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	<p>ส่งเสริมหลักการ Circular Economy ในการดำเนินธุรกิจ</p> <p>แผนงานต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate change) : ร่วมกำหนดนโยบายและดำเนินการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก</p> <p>ร่วมมือดำเนินงานเพื่อลดการปลดปล่อยสาร VOCs</p> <p>ร่วมมือดำเนินงานเพื่อยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ</p> <p>ดำเนินกิจกรรมของอุตสาหกรรม บนแนวทางการพัฒนาสู่ Eco Industrial Town</p>
กลยุทธ์ส่วนสนับสนุน	
1. การบริหารจัดการ	สนับสนุนการจัดทำข้อกำหนด มาตรฐานและกฎระเบียบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล เหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้

รายงานเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

คณะกรรมการรายงานเศรษฐกิจหมุนเวียน

1. คุณสุพจน์ เกตุโตประการ	ประธานคณะกรรมการ	DOW
2. คุณภรณ์ กองอมรภิญโญ	คณะกรรมการ	DOW
3. คุณกัณพงค์ ดวงอุไร	คณะกรรมการ	DOW
4. คุณฐาปณีย์ ภมรบุตร	คณะกรรมการ	UBE
5. คุณน้ำทิพย์ สำเภาประเสริฐ	คณะกรรมการ	SCG Chemicals
6. คุณภาณุพงศ์ นาคนคร	คณะกรรมการ	SCG Chemicals
7. คุณธนาชัย ปิยะศรีทอง	คณะกรรมการ	SCG Chemicals
8. คุณนพดล จันท์เรือง	คณะกรรมการ	SCG Chemicals
9. คุณศุภสัทธา กิตชัย	คณะกรรมการ	GC
10. คุณนรเสฏฐ์ ฤทัยเจตน์เจริญ	คณะกรรมการ	GC
11. คุณณัฐพล จุนเจือจาง	คณะกรรมการ	GC
12. คุณวรอมมาตย์ อมาตยกุล	คณะกรรมการ	GC
13. คุณภัทรชนก ศรีวิหค	คณะกรรมการ	PTTP
14. คุณกุลธิดา เจริญสวัสดิ์	คณะกรรมการ	Covestro
15. คุณพัชณี เกตุทัต	คณะกรรมการ	IRPC
16. คุณเดชาธร นวกานนท์	คณะกรรมการ	IRPC
17. คุณกมลรัตน์ เขียรธนาภิรักษ์	คณะกรรมการ	Indorama
18. คุณริชาร์ด โจนส์	คณะกรรมการ	Indorama
19. คุณศศิโณทัย โรจนุตมะ	คณะกรรมการ	Indorama

1. ร่วมพิธีแสดงความร่วมมือโครงการ Circular in Action - Drop Point by PPP Plastics

คณะกรรมการรายงานเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ได้มีส่วนร่วมในโครงการ Thailand Public Private Partnership for Plastic and Waste Management (Thailand PPP Plastic) ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างองค์กรรัฐและเอกชนจำนวนมาก เพื่อร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานภาครัฐในการขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนในแผนการจัดการขยะพลาสติกของประเทศ ผ่านคณะกรรมการด้านการส่งเสริมและรณรงค์ประชาสัมพันธ์ และคณะกรรมการด้านการพัฒนาและใช้ประโยชน์ขยะพลาสติก โดยวันที่ 15 มิถุนายน 2563 ผู้แทนกลุ่มฯ ปิโตรเคมี สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้เข้าร่วมพิธีแสดงความร่วมมือโครงการ Circular in Action - Drop Point by PPP Plastics ณ เซ็นทรัล วิลเลจ ภายใต้ความร่วมมือกันอย่างบูรณาการจากหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคสังคม อาทิมืออาชีพ กระทรวงการอุดมศึกษา ผู้ประกอบการธุรกิจห้างสรรพสินค้า สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมแรกภายใต้โครงการ คือ "ถ่วงน้ำหนัก" มีวัตถุประสงค์เพื่อรณรงค์ให้เกิดการคัดแยกขยะพลาสติก 12 ชนิด และวนขยะพลาสติกที่ใช้แล้วมารีไซเคิล

กลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบต่างๆ เพื่อลดปริมาณขยะพลาสติกที่หลุดรอดไปยังหลุมฝังกลบให้น้อยที่สุดอย่างมีนัยสำคัญ โดยในพิธีได้รับเกียรติจาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์ เป็นประธานกล่าวเปิดงาน และภายในงานยังมีพิธีส่งไม้ต่อตำแหน่งประธานโครงการ PPP Plastics แก่ ดร.วิจารณ์ สิมาฉายา ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เพื่อสานพลังความร่วมมือนี้ต่อไป

พิธีแสดงความร่วมมือโครงการ Circular in Action - Drop Point by PPP Plastics
เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2563 ณ เซ็นทรัล วิลเลจ

2. การส่งเสริมและเผยแพร่การพัฒนาอุตสาหกรรมในรูปแบบและแนวคิด BCG Model

จากยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564-2569 สาขาเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ให้โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ โดยสร้างสมดุลการพัฒนาอย่างยั่งยืน ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ประกอบกับนโยบายของสายงานส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งเห็นควรว่า เพื่อให้การส่งเสริมและเผยแพร่การพัฒนาอุตสาหกรรมในรูปแบบและแนวคิด BCG Model อันประกอบไปด้วย การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ไปยังกลุ่มอุตสาหกรรมและสมาชิกของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับแนวนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทางสายงานส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรม จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมในรูปแบบเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2563 โดยมีกลยุทธ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ดังนี้

- 1) กลยุทธ์ด้านการสร้างและพัฒนา BCG Model เพื่อความยั่งยืน ได้แก่
  - การสร้าง BCG Model สำหรับห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของคลัสเตอร์ปิโตรเคมี
  - การดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Factory) / เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Industrial Town)
- 2) กลยุทธ์ด้านองค์ความรู้และการเผยแพร่องค์ความรู้ (Knowledge & Sharing) ได้แก่ การร่วมดำเนินงาน PPP Project ในส่วนของโครงการ Plastic Road ตามข้อตกลงของกลุ่มพันธมิตร Alliance to End Plastic Waste (AEPW)
- 3) กลยุทธ์ด้านการสนับสนุนมาตรฐานและนโยบาย (Standard and Policy Support) ได้แก่ การผลักดันการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับก๊าซเรือนกระจก (Green House Gas) และผลิตภัณฑ์รักษ์โลก (Green Product)

ทั้งนี้ ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ได้เป็นส่วนหนึ่งของคณะทำงาน BCG Model ซึ่งมีการดำเนินงานด้าน BCG มาอย่างต่อเนื่อง โดยคณะทำงานสายงานเศรษฐกิจหมุนเวียนจะเชื่อมโยงงาน BCG ภายในหน่วยงานต่าง ๆ ของสภาอุตสาหกรรมฯ นำไปสู่การสร้างและพัฒนา BCG Model ได้อย่างยั่งยืน

3. โครงการ Plastic Road ตามข้อตกลงของกลุ่มพันธมิตร Alliance to End Plastic Waste (AEPW) ผ่านโครงการ PPP Plastics

กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินโครงการศึกษาวิจัยถนนพลาสติกกรีซเคิล (Plastic Road) จากกลุ่มพันธมิตร Alliance to End Plastic Waste (AEPW) ผ่านโครงการ PPP Plastics ซึ่งโครงการ Plastic Road เป็นการนำขยะพลาสติกเข้ามามีบทบาทเป็นส่วนประกอบหนึ่งในถนนยางมะตอยและเป็นการนำขยะพลาสติกมาหมุนเวียนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ทดแทนการนำไปฝังกลบหรือเผากำจัด และสอดคล้องกับแนวคิด BCG โดยโครงการ Plastic Road ที่จะดำเนินงานโดยกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี แบ่งออกเป็น 2 โครงการย่อย ได้แก่

- 1) โครงการศึกษาวิจัยถนนพลาสติกกรีซเคิลในประเทศไทย มีงบประมาณสนับสนุนให้แก่สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวมทั้งสิ้นประมาณ 255,000 ดอลลาร์สหรัฐ ประกอบด้วย
  - ระยะที่ 1 (Phase 1) ระยะเวลาดำเนินโครงการประมาณ 1 ปี
  - ระยะที่ 2 (Phase 2) ระยะเวลาดำเนินโครงการประมาณ 1 ปี
- 2) โครงการศึกษาวิจัยถนนพลาสติกกรีซเคิลในประเทศเวียดนามและอินโดนีเซีย มีงบประมาณสนับสนุนให้แก่สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวมทั้งสิ้นประมาณ 228,000 ดอลลาร์สหรัฐ ประกอบด้วย
  - ระยะที่ 1 (Phase 1) ระยะเวลาดำเนินโครงการประมาณ 18 เดือน
  - ระยะที่ 2 (Phase 2) ระยะเวลาดำเนินโครงการประมาณ 1 ปี

ปัจจุบัน (เดือนธันวาคม 2563) กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ได้รับอนุมัติจากคณะทำงานพิจารณาร่างสัญญาที่เกี่ยวข้องกับโครงการ Plastic Road (Tri-Party) และ Mega Cities ภายใต้การสนับสนุนจาก AEPW ของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมีแผนที่จะลงนามในสัญญาและเริ่มดำเนินโครงการในต้นปี 2564

การประชุมคณะทำงานพิจารณาสัญญาที่เกี่ยวข้องกับโครงการ Plastic Road และ Mega Cities ภายใต้การสนับสนุนจาก AEPW ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563 ณ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

8.7 APIC 2020 ณ ประเทศอินเดีย

เนื่องด้วยช่วงต้นปี 2020 เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ซึ่งสถานการณ์การแพร่ระบาดมีความรุนแรงและขยายวงกว้างไปทั่วโลก ทำให้ทุกประเทศกำหนดมาตรการป้องกันในการห้ามประชาชนเดินทางระหว่างประเทศ เพื่อควบคุมและลดความเสี่ยงติดเชื้อหรือแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

โดยสมาชิก Asia Petrochemical Industry Conference : APIC ทั้ง 7 ประเทศ ประกอบด้วย ญี่ปุ่น เกาหลี ไต้หวัน ไทย มาเลเซีย อินเดีย และสิงคโปร์ มีความกังวลในเรื่องดังกล่าว จึงมีความเห็นร่วมกันให้เลื่อนกำหนดการจัดงาน APIC 2020 ณ ประเทศอินเดียออกไปก่อน โดยในเบื้องต้นมีกำหนดจัดงาน APIC ในปี 2022 หรือจนกว่าสถานการณ์จะบรรเทาลง

Hosted by

CPMA
Chemicals & Petrochemicals
Manufacturers' Association
India

HOME ABOUT SPEAKERS PROGRAM REGISTRATION HOTEL SPONSORSHIP VISITING INDIA

APIC 2022
ASIA PETROCHEMICAL INDUSTRY CONFERENCE
INDIA
Ushering in a Decade of Sustainable Growth

ANNOUNCEMENT

APIC 2020 to be held in 2022

This is in continuation to CPMA's last communication issued on 10th June 2020 regarding postponement of APIC 2020 which was scheduled in May 2020 in India to be hosted by CPMA.

Due to continued rise in new cases of corona virus impacting life of people across the globe and particularly in India, the time is still not appropriate to hold large gatherings.

Furthermore, an effective vaccine is yet to be developed.

APIC Steering Committee Members deliberated on likely date for the hosting of APIC. It was unanimously decided by steering committee members to postpone next APIC to 2022 in India. The situation would, however, be reviewed in early 2021 before announcing the exact dates for the two-day event of APIC and its venue.

The objective is to hold APIC as a face to face networking event at the earliest without compromising on health and safety of the delegates.

We look forward to your continued support.

CPMA, India 30th November, 2020

ติดตามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ เว็บไซต์ APIC2021 : <https://www.apic2021.in/index.html#>

8.8 การศึกษาการพัฒนาปิโตรเคมีระยะที่ 4 ในขณะอนุทำงาน ขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปพลังงานด้านปิโตรเลียมและปิโตรเคมี

แผนปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ได้ถูกประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2561 โดยได้กำหนดประเด็นการปฏิรูปไว้ 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านไฟฟ้า 3) ด้านปิโตรเลียมและปิโตรเคมี 4) ด้านพลังงานทดแทน 5) การอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และ 6) ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานในด้านการปฏิรูปด้านปิโตรเลียมและปิโตรเคมี ได้กำหนดให้ มีประเด็นการพัฒนาปิโตรเคมีระยะที่ 4: การพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปพลาสติกและเคมีภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม การพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 4 ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกและการกำหนดพื้นที่ใหม่สำหรับพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในระยะยาว เพื่อส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ ยกกระตือรือร้นขีดความสามารถการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทยและสร้างรายได้ให้กับประชาชนพร้อมกับรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายแห่งอนาคต (New S-curve) ซึ่งเป็นกลไกในการขับเคลื่อนประเทศ

คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้แต่งตั้งคณะทำงานกำกับการศึกษากรอบแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 4 โดยประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนบริษัทเอกชน และผู้แทนกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และกลุ่มอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาดังกล่าว มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทิศทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 4 ที่เหมาะสม ที่สามารถดำเนินการได้ทันทีในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก และพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจในอนาคตในระยะยาว
2. เพื่อศึกษาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 4 ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกและพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในระยะยาว
3. เพื่อศึกษากรอบการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 4 ของประเทศไทยทั้งระบบ ตั้งแต่อุตสาหกรรม ปิโตรเคมีขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นปลาย และกรอบการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีต่อเนื่องให้เป็นกลุ่มที่เชื่อมโยงกันและการพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าของผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี
4. เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการ หน่วยงานเจ้าภาพ รวมถึงองค์ประกอบต่างๆ อย่างละเอียดในการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 4

กระทรวงพลังงานได้มอบหมายให้สถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยดำเนินการการศึกษาดังกล่าว โดยมีระยะเวลาดำเนินงาน 14 เดือน ซึ่งจะแล้วเสร็จประมาณเดือนมกราคม 2564 โดยผู้ศึกษาโครงการได้ใช้แนวคิดที่จะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ โดยอ้างอิงจาก 5 ประเด็นหลัก ดังต่อไปนี้

1. ปรัชญา 1 : การส่งออกคือหัวใจสำคัญ ต้องมีประตูตะวันตกให้ได้ (West Gate)
2. ปรัชญา 2 : ทำให้ตลาด CLMVT แข็งแกร่งขึ้น
3. ปรัชญา 3 : ใช้อุตสาหกรรมที่มีความแข็งแกร่งของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประกอบด้วย
  - การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมยานยนต์ศูนย์กลางหนึ่งของโลก
  - การเป็นครัวของโลก
  - การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นิยมของโลก
  - การมีวัตถุดิบชีวภาพสำหรับเชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์
  - การเป็นประเทศที่น่าเชื่อถือในกลุ่ม ASEAN
4. ปรัชญา 4 : Circular Economy สร้างมูลค่า
5. ปรัชญา 5 : ธุรกิจไฮโดรคาร์บอนเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ

จากร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Draft Report) โครงการศึกษากรอบแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีระยะที่ 4 ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกและพื้นที่ที่มีศักยภาพ (ฉบับวันที่ 9 พฤศจิกายน 2563) คณะศึกษาได้สรุปผลการคัดเลือกพื้นที่สำหรับ 3 กลุ่มอุตสาหกรรม แสดงดังรูปที่ 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้

- **หมายเลข 1: Integrated petrochemical industries complex** ซึ่งพื้นที่ที่เหมาะสมคือพื้นที่ทุ่งนเรนทร์ (อ.หนองจิก) ต่อเนื่อง อ.ปะนาเระ ใน จ.ปัตตานี และต้องพัฒนาควบคู่กับท่าเรือ (Port: P) (ทุ่งหว้ากันตัง และปากบารา) ซึ่งเป็นทางออกทะเลฝั่งตะวันตก (อันดามัน) สำหรับพื้นที่พัฒนาท่าเรือไปยังประตูตะวันตก (West Gate)

- **หมายเลข 2: Auxiliary industries** ซึ่งพื้นที่ที่เหมาะสมคือพื้นที่ภาคตะวันออก (EEC) ประกอบด้วย 3 จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรีและระยอง และอีกพื้นที่หนึ่งคือพื้นที่ทุ่งนเรนทร์ (อ.หนองจิก) ต่อเนื่อง อ.ปะนาเระ ใน จ.ปัตตานี สำหรับพื้นที่ทุ่งนเรนทร์ต่อเนื่องปะนาเระสามารถพัฒนาอุตสาหกรรม Auxiliary industries ในพื้นที่ใกล้เคียงกับ Integrated petrochemical industries complex เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมต่อเนื่องเชื่อมโยงกับย่านธุรกิจพาณิชย์และบริการ (Satellite area) ในอ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทานอย่างครบวงจร

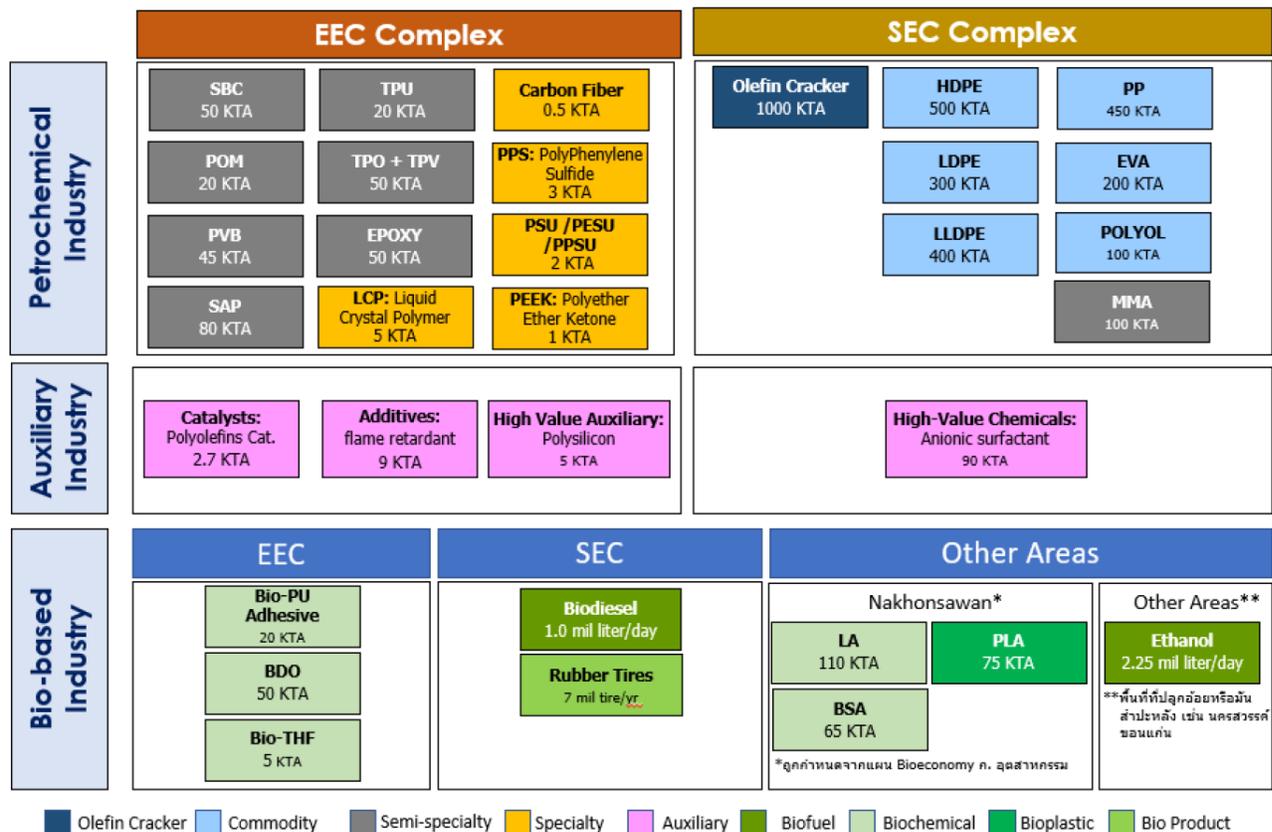

Ⓟ คือ ท่าเรือ (Port) ด้านตะวันตก

รูปที่ 1 สรุปพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับ 3 กลุ่มอุตสาหกรรม

- หมายเลข 3: **Bio-based industries** ซึ่งพื้นที่ที่เหมาะสม คือ ภาคเหนือตอนล่าง (จ.นครสวรรค์) อีสาน (จ.ขอนแก่น) และใต้ตอนบน (จ.สุราษฎร์ธานี จ.นครศรีธรรมราช) เนื่องจาก มีศักยภาพด้านวัตถุดิบชีวภาพ (ภาคเหนือตอนล่างและอีสาน ได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง, ภาคใต้ตอนบน ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา)

สำหรับผลการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ที่จะลงทุนใน 3 พื้นที่ คือ (1) EEC (2) SEC (พื้นที่ทุ่งนเรนทร์ ต่อเนื่องปะนาเระ และ (3) พื้นที่อื่นสำหรับอุตสาหกรรม Bio-based industries แสดงดังรูปที่ 2 โดยพื้นที่ EEC เป็นการต่อยอด Value Chain ของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในพื้นที่ EEC ส่วนพื้นที่ SEC เป็นการสร้างคอมเพล็กซ์ใหม่เพื่อรองรับการเติบโตของความต้องการในเอเชีย และเพื่อแข่งขันกับ Petrochemical Complex ระดับ World Class โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพยากรในท้องถิ่นในภาคใต้ และสำหรับพื้นที่อื่นสำหรับอุตสาหกรรม Bio-based industries ซึ่งจะเป็นการสร้างอุตสาหกรรมชีวภาพในแหล่งของวัตถุดิบ ซึ่งผลจากการพัฒนาอุตสาหกรรมใน 3 พื้นที่ พบว่า จะมีกำลังการผลิตเพิ่มขึ้นทั้งสิ้นประมาณ 4,500 KTA โดยคาดว่าจะทำให้เกิดการลงทุนประมาณ 10,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 300,000 ล้านบาท และคาดว่าจะทำกำไรประมาณ 2,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ/ปี หรือประมาณ 60,000 ล้านบาท/ปี กำไรส่วนนี้คิดเป็น 18% ของมูลค่าส่งออกเม็ดพลาสติก ในปี 2561 (มูลค่าส่งออก 330,180 ล้านบาท/ปี)

รูปที่ 2 Final 4th Wave Complex: Petrochemical – Auxiliary – Bio-based

รูปแบบการบริหารการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก (EEC) พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกหรืออีสเทิร์นซีบอร์ดถือว่าเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การลงทุน และเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมชั้นนำของประเทศ เช่น ปิโตรเคมี อุตสาหกรรมยานยนต์ และพลังงาน ซึ่งมีผลิตภัณฑ์มวลรวมคิดเป็นสัดส่วน 1 ใน 5 ของประเทศ ซึ่งจากปัจจัยและความสำคัญดังกล่าว จึงนำมาซึ่งโครงการ “พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” (Eastern Economic Corridor: EEC) เพื่อรองรับการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายตามซูเปอร์คลัสเตอร์ที่มีการสนับสนุนส่งเสริมเพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ประกอบด้วย 5 อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-curve) และอีก 5 อุตสาหกรรมอนาคต (New S-curve) ที่จะเป็นการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มเป็นพิเศษ ตามนโยบายของภาครัฐเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของกลุ่มอาเซียน โดยการนำร่องในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ ระยอง ชลบุรีและฉะเชิงเทรา ซึ่งปัจจุบันการบริหารพื้นที่ที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ เป็นผู้กำกับดูแล ส่วนรูปแบบการบริหารการพัฒนาภาคใต้ (SEC) มีระดับการบริหาร แนวทางการทำงาน และหน่วยงานที่รับผิดชอบ แสดงดังตาราง

ระดับการบริหาร	แนวทางการทำงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
ระดับชาติและระดับภูมิภาค (National & Regional)	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาแผนพัฒนาเชิงกลยุทธ์สำหรับพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ ประสานงานกับกระทรวงที่เกี่ยวข้องในการกำหนดกรอบนโยบายและการจัดตำแหน่ง กำหนดกรอบนโยบายสำหรับพื้นที่ยุทธศาสตร์การพัฒนา (Strategic Development Area, SDA) ประสานงานวางกลยุทธ์และแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> คณะรัฐมนตรี (ครม.) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) คณะอนุกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาคใต้และภาคใต้ชายแดน (อ.ก.บ.ภ.ภาคใต้และภาคใต้ชายแดน) ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)
ระดับกลุ่มจังหวัด-พื้นที่ (Province-Cluster)	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาแผนพัฒนาเชิงกลยุทธ์สำหรับกลุ่มจังหวัด กำหนดนโยบายการพัฒนาพื้นที่ยุทธศาสตร์เฉพาะ พัฒนาแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ อนุมัติควบคุมและประเมินผลโครงการพัฒนาพื้นที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Development Area, SDA) 	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) กรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) สนับสนุนโดย สศช. และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และกระทรวงมหาดไทย
เขตพัฒนาเชิงกลยุทธ์ (Strategic Development Area: SDA)	<ul style="list-style-type: none"> ดำเนินการด้านการตลาดของพื้นที่พัฒนา พัฒนาเขตพัฒนาเชิงกลยุทธ์ อำนวยความสะดวกในการพัฒนาพื้นที่พัฒนา อำนวยความสะดวกในกิจกรรมของนักลงทุน 	<ul style="list-style-type: none"> องค์กรพัฒนาพื้นที่ (รัฐบาล หรือการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน (PPP) หรือเอกชน) นักลงทุน

ปัจจุบัน (เดือนธันวาคม 2563) คณะศึกษาอยู่ในระหว่างการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) โครงการศึกษากรอบแผนการพัฒนาอุตสาหกรรม ปิโตรเคมีระยะที่ 4 ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกและพื้นที่ที่มีศักยภาพ และจะมีการจัดสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาและรับฟังความคิดเห็นต่อรายงานฉบับสมบูรณ์ของโครงการฯ ในปี 2564

9. ความร่วมมือคลัสเตอร์ปิโตรเคมี สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

สายงานส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้แต่งตั้งคณะกรรมการคลัสเตอร์ปิโตรเคมี ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี กลุ่มอุตสาหกรรมเคมี และกลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติก โดยมอบหมายให้คุณอัครวุฒิ หิรัญบุรณะ รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รับหน้าที่เป็นประธานฯ ซึ่งคลัสเตอร์ปิโตรเคมีก่อตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานและพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้คลัสเตอร์ปิโตรเคมีครอบคลุมทั้งห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนถึงปลายน้ำ รวมถึงกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนคลัสเตอร์ปิโตรเคมี และแก้ไขปัญหา/อุปสรรคให้เกิดประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันของคลัสเตอร์ปิโตรเคมีในอนาคต

9.1 ความคืบหน้าการดำเนินงานของคลัสเตอร์ปิโตรเคมี ปี 2563

❖ การดำเนินงานของคณะกรรมการและคณะทำงานภายใต้คลัสเตอร์ปิโตรเคมี

การปรับปรุงแก้ไขร่างกฎหมายความปลอดภัยเกี่ยวกับภาชนะรับแรงดัน (Pressure Vessel) ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ภายใต้กฎกระทรวง เรื่อง กำหนดมาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับหม้อไอน้ำ หม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน และภาชนะรับแรงดันในโรงงาน พ.ศ. 2549 ซึ่งเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และกลุ่มอุตสาหกรรมเคมี ภายใต้คณะทำงานปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับหม้อน้ำและหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อนและภาชนะรับแรงดันในโรงงาน คลัสเตอร์ปิโตรเคมี สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยในปี 2563 คณะทำงานฯ ได้มีการติดตามการดำเนินงานในเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง

การส่งเสริมและเผยแพร่การพัฒนาอุตสาหกรรมในรูปแบบและแนวคิด BCG Model ซึ่งสายงานส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมในรูปแบบเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2563 โดยมีคลัสเตอร์ปิโตรเคมีเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมห่วงโซ่คุณค่าหลัก (Key Value Chain Industries) ในกลยุทธ์การดำเนินงานของ BCG Model ทั้งนี้ คณะทำงานฯ จะมีการเริ่มดำเนินการตามแผนงานด้านต่าง ๆ ในปี 2564

10. สรุปผลงานเด่นปี 2563 และประเด็นที่ต้องติดตาม กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

หัวข้อ	การดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน	ผลที่ได้	ประเด็นที่ต้องติดตาม
VOCs Emission	ดำเนินโครงการนำร่อง COP โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นที่ปรึกษา และรับทราบผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	- ผล VOCs ปี 2562 ในพื้นที่ชุมชนส่วนใหญ่ไม่เกินค่าเผื่อระวางตามประกาศ คพ. - มีการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง	- ยังไม่มีการเสนอร่างกฎหมาย VOCs Loading เข้าสู่การพิจารณาของ กกวล. - ใช้ผลตรวจวัดในพื้นที่ชุมชนเป็นตัวชี้วัดการดำเนินงาน แทนการกำหนดอัตราการระบายสารเบนซีนรายโรงงาน (BZ Allocation) โดยพิจารณาตามเป้าหมาย 20 ปี	- ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อยืนยันแนวทางการแก้ไข ปัญหาที่ตรงจุดด้วย CoP - เสนอให้ใช้มาตรการ CoP แทนการออกกฎหมายกำหนดอัตราการระบายรายโรงงาน - ผลตรวจวัด VOCs ในบรรยากาศเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการยกเลิกเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง
กฎหมายควบคุมการระบาย VOCs	ขอให้ทบทุนการเสนอร่างกฎหมาย VOCs Loading เข้าสู่การพิจารณาของ กกวล.	- กฎหมาย VOCs Loading ยังไม่เข้าสู่การพิจารณาของ กกวล.	หากมีการประกาศใช้กฎหมาย จะส่งผลกระทบต่ออย่างมาก เนื่องจากร่างกฎหมายกำหนดค่ามาตรฐานค่าเดียวกันกับทุกขนาด/ประเภทโรงงาน	
การยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ	ชี้แจงการดำเนินงานในคณะกรรมการติดตามตรวจสอบและแก้ไขปัญหาสารอินทรีย์ระเหย (VOCs) ในพื้นที่มาบตาพุด (คณะกรรมการระดับจังหวัด)	คกก. รับทราบผลการดำเนินโครงการ CoP และให้ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานให้กับคณะกรรมการฯ จังหวัดทุก 3 เดือน	หากยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ จะเป็นภาพลักษณ์ที่ดีของพื้นที่ (เป้าหมาย ปี 2565)	

หัวข้อ	การดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน	ผลที่ได้	ประเด็นที่ต้องติดตาม
Circular Economy	การส่งเสริมและเผยแพร่การพัฒนาอุตสาหกรรมในรูปแบบและแนวคิด BCG Model	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมเป็นคณะทำงาน BCG Model - การเตรียมความพร้อมในการเริ่มโครงการ Plastic Road ตามข้อตกลงของ AEPW 	จัดการขยะพลาสติกอย่างยั่งยืน และส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน	ติดตามการกำหนดแผนงานต่างๆ ตามยุทธศาสตร์ของประเทศ
FTA	ร่วมเสนอทำที่การเปิดตลาดสินค้าปิโตรเคมี ในทุกกรอบที่มีการเจรจา	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตามการเจรจา RCEP ซึ่งลงนามความตกลงเรียบร้อยแล้ว - การจัดอบรม “การใช้ประโยชน์ FTA และเตรียมความพร้อมการค้าสินค้าในความตกลง RCEP สำหรับสินค้ากลุ่มปิโตรเคมี” - การดำเนินการต่อการปรับเปลี่ยนข้อกำหนดการนำเข้าสินค้าของอินเดีย 	<ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมความพร้อมแก่สมาชิกกลุ่มฯ ปิโตรเคมี ให้ก้าวทันสถานการณ์การค้าโลก โดยเฉพาะความตกลงการค้าเสรี RCEP - ความร่วมมือเพื่อบรรเทาผลกระทบเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนข้อกำหนดการนำเข้าสินค้าของอินเดีย 	ติดตามเงื่อนไขและกำหนดทำที่ในทุกกรอบการเจรจา FTA โดยเฉพาะกรอบการเจรจาใหม่ๆ เช่น Thai-EU เป็นต้น
สถานการณ์น้ำภาคตะวันออก	ติดตามสถานการณ์น้ำ เสนอและร่วมผลักดันแนวทางการแก้ไขปัญหา กับหน่วยงานต่างๆ	ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับทราบปัญหา และเร่งดำเนินงานแผนรองรับระยะเร่งด่วน	<ul style="list-style-type: none"> - ทราบสถานการณ์ และเตรียมรับมือ - มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา 	<p><u>ระยะสั้น</u> มาตรการรองรับภัยแล้ง ปี 2564</p> <p><u>ระยะยาว</u> แผนจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน เพื่อป้องกันปัญหาในอนาคต</p>